

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim üçün ən əziz qəzətdir

İlham Əliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 007 (5727) 12 yanvar 2019-cu il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

İlham Əliyev: "Azərbaycan xalqı və dövləti heç vaxt işğalla barışmayacaq"

"Ermənistanı bu ağır böhranlı vəziyyətdən çıxarmaq üçün bir yol var, o da Azərbaycan ilə münasibətləri normallaşdırmaqdır"

Səh → 2

Mübariz Qurbanlı: "Onlar özü çalıb, özü oynayan adamlara bənzəyir"

4

İqtisadiyyatın şaxələndirilməsi istiqamətində aparılan islahatlar böyük səmərələr verir

6

Bəhruz Quliyev: "Yaşayaq, yaradaq və davamlı inkişaf edək"

6

Yaxın Şərqdə yeni strateji oyunlar: Con Boltonun Türkiyə səfərindən sonrakı qeyri-müəyyənlilik

8

"Oxu!" sənədli filminin təqdimatı keçirilib

9

Baş epidemioloq: Azərbaycanda donuz qripi xəstəliyi yoxdur

6

11

"2019-cu ilin "Nəsimi ili" elan edilməsi ədəbiyyatımıza verilən dəyərdir"

6

Erməni politoloq: Ermənistanda normal demokratik institutlar yoxdur

14

"Mehman Hüseynovdan öz məqsədləri üçün istifadə edirlər"

İlham Əliyev: “Azərbaycan xalqı və dövləti heç vaxt işğalla barışmayacaq”

“Ermənistanı bu ağır böhranlı vəziyyətdən çıxarmaq üçün bir yol var, o da Azərbaycan ilə münasibətləri normalaşdırmaqdır”

Yanvarın 11-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin 2018-ci ilin sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclası keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Prezident İlham Əliyev 2018-ci ilin ölkəmiz üçün uğurlu olduğunu, dünyada və bölgədə gedən mənfəət proseslərinə baxmayaraq, Azərbaycanın hər tərəfli və dinamik inkişaf etdiyini bildirib. Ötən il regionların sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı üçüncü beşillik proqramın başa çatdığını, bu il dördüncü proqramın qəbul olunacağını, keçən il bölgələrə 24 dəfə səfər etdiyini deyən dövlətimizin başçısı ölkəmizdə ictimai-siyasi vəziyyətin sabit olduğunu, xarici siyasət sahəsində də bir sıra uğurların əldə edildiyini, bizimlə əməkdaşlıq etmək istəyən ölkələrin sayının artdığını diqqətə çatdırıb:

“2018-ci il ölkəmiz üçün uğurlu il olub. Dünyada və bölgəmizdə gedən proseslərdən asılı olmayaraq, Azərbaycan uğurla, sürətlə inkişaf edib. Keçən ilin əvvəlində qarşımıza qoyduğumuz bütün vəzifələr icra olunub, ölkəmizin hərtərəfli dinamik inkişafı təmin edilib. Keçən il dünyanın müxtəlif bölgələrində, o cümlədən bizim bölgəmizdə çox xoşagəlməz proseslər gedirdi, yeni risklər, yeni təhdidlər yaranır. Əvvəlki illərdə başlanmış münaqişələr, qanlı toqquşmalar davam edir, bir çox yerlərdə sabitlik pozulur, kütləvi etiraz aksiyaları geniş vüsət alır. Bu mənfəət mənzərəsində Azərbaycanın uğurları özünü daha da qabarıq şəkildə büruzə verir. Azərbaycan inkişaf, tərəqqi,

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikasında 2019-cu ilin “Nəsimi ili” elan edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev Naxçıvan Muxtar Respublikasının bir sıra birinci instansiya məhkəmələri hakimlərinin və sədrlərinin təyin edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev “Azərbaycan Respublikası Əhalisinin Dövlət Reyestri haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 28 dekabr tarixli 1423-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev “Azərbaycan Respublikasının 1994-cü il 23 sentyabr tarixli 886 nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Qarnizon və qarovul xidmətləri Nizamnaməsi”ndə dəyişikliklər edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2015-ci il 18 dekabr tarixli 39-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 14 yanvar tarixli 727 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

“2018-ci il ölkəmiz üçün uğurlu il olub. Dünyada və bölgəmizdə gedən proseslərdən asılı olmayaraq, Azərbaycan uğurla, sürətlə inkişaf edib”

sabitlik ölkəsidir. Dünyada və bölgədə gedən proseslərdən asılı olmayaraq Azərbaycan öz müstəqil yolu ilə, inkişaf yolu ilə uğurla gedir və gedəcək.”

Prezident İlham Əliyev, Ermənistan istisna olmaqla qonşu ölkələrlə əlaqələrin yüksək səviyyədə olduğunu vurğulayıb: “Mən keçən il xarici ölkələrə 16 səfər etmişəm və Azərbaycana 16 dövlət və hökumət başçısı səfər edib. Bu, bir daha onu göstərir ki, bizim xarici siyasətimiz çoxşaxəlidir və bizimlə əməkdaşlıq edən ölkələrin sayı gündən-günə artır. Əlbəttə, hesab edirəm ki, biz, ilk növbədə, qonşularımızla əlaqələrimizi daha yüksək pilləyə qaldıra bilməmişik. Keçən il qonşu ölkələrin dövlət və hökumət başçıları ilə mənim çoxsaylı görüşlərim olub və bu görüşlərdə praktiki məsələlər həll edilib. Hər bir ölkə üçün onun qonşuları ilə yaxşı münasibətlərin qurulması çox vacib amildir. Azərbaycan o ölkələrdəndir ki, Ermənistandan başqa bütün qonşularımızla çox düşünülmüş siyasət apararaq gözəl münasibətləri qura bilib və ölkəmiz bu münasibətlərdən faydalanır. Həm regional təhlükəsizliyin inkişafı, eyni zamanda, nəqliyyat, energetika, ticarət məsələlərinin uğurla həlli, o cümlədən qonşularımızla münasibətlərdən asılıdır. Bir sözlə, qonşu ölkələrlə əlaqələrimiz çox müsbətdir və əminəm ki, bu il də bu istiqamətdə yeni müsbət addımlar atılacaqdır”.

İlham Əliyev: “Azərbaycan xalqı və dövləti heç vaxt işğalla barışmayacaq”

“Ermənistanı bu ağır böhranlı vəziyyətdən çıxarmaq üçün bir yol var, o da Azərbaycan ilə münasibətləri normallaşdırmaqdır”

“Ermənistan beynəlxalq arenada konyak diplomatiyasını işə salıb və bir çox siyasətçiləri satın alıb”

Dövlətimizin başçısı Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında imzalanan Tərəfdaşlıq Prioritetləri sənədinin əhəmiyyətini vurğuladı, Azərbaycanın bu ildən Qoşulmama Hərəkatına sədrlik edəcəyini dedi, Xəzər dənizinin hüquqi statusu ilə bağlı imzalanan Konvensiyada ölkəmizin mövqeyinin əksini tapdığını bildirdi.

Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsindən danışarkən dövlətimizin başçısı vurğuladı ki, Azərbaycan xalqı və dövləti heç vaxt işğalla barışmayacaq: “Keçən il Ermənistanda böyük dəyişikliklər baş verdi. İyirmi il hakimiyyəti qanunsuz şəkildə zəbt etmiş kriminal xunta rejimi süqut etdi. Bu da təbiidir və bu, kriminal rejimin məntiqi acı sonudur. Bu məsələdə əlbəttə ki, Ermənistanın işğalçılıq siyasəti də mühüm rol oynayır. Çünki məhz bu siyasətə görə Ermənistan biz tərəfdən bütün regional layihələrdən təcrid edildi. Bu işğalçılıq siyasətinə görə Ermənistan iqtisadiyyatı demək olar ki, çökdü. Ermənistan çox dərin demoqrafik böhran içindədir və depopulyasiya, yeni, əhalinin azalması prosesi geniş vüsət alıb. Azərbaycan dünyaya sübut etdi ki, onun apardığı siyasət düzgün siyasətdir. Mən bu siyasəti heç vaxt gizlətməmişəm və müxtəlif kürsülərdən açıq bəyan etmişəm ki, biz Ermənistanı təcrid etmək üçün bütün vasitələrdən istifadə edirik və edəcəyik. O vaxta qədər ki, torpaqlarımız azad olunsun. Bu siyasət öz nəticəsini verdi, kriminal rejim çökdü və Ermənistanda yeni vəziyyət yarandı.

Biz dəfələrlə demişdik ki, Ermənistanda iyirmi il ərzində kriminal, qaniçən xunta rejimi hökm sürür. Ancaq əfsuslar olsun ki, be-

zi beynəlxalq təşkilatlar buna göz yumurlar. İndi sual olunur, necə ola bilər ki, son illərdə Ermənistanda böyük miqyasda saxtakarlıqla keçirilmiş prezident və parlament seçkilərinə beynəlxalq təşkilatlar müsbət rəy verirlər. Axi, son parlament seçkiləri göstərdi ki, hakimiyyəti qanunsuz şəkildə zəbt etmiş dəstə 5 faiz də səs yığa bilməyib. Bunu hər kəs etiraf edir. Ancaq əvvəlki illərdə özlərinə 50 faizdən çox səs yazdıran kriminal rejimin fəaliyyəti niyə qınaq obyektinə çevrilməmişdir?! Avropa Şurası, Avropa Parlamenti və demokratiyadan, ədalətdən dəm vuran digər beynəlxalq təşkilatlar o biabırçı mənzərəyə niyə göz yumurdular?! Məgər onlar bilmirdilər ki, Ermənistanda bütün seçkilər saxtalaşdırılıb? Birmirdilər ki, erməni xalqı kriminal rejimə nifrət edir? Çox yaxşı bildirdilər, amma göz yumurdular. Nəyə görə? İkili standartlara görə. Nəyə görə? Çox güman ki, burada hansısa təmənnə ilə bağlı başqa məsələlər olub. Heç kəmə sirr deyil ki, Ermənistan beynəlxalq arenada konyak diplomatiyasını işə salıb və bir çox siyasətçiləri satın alıb. Əvvəlki illərdə Ermənistanın xarici siyasətində rüşvət amili birinci yerdə idi.

Ona görə mən hesab edirəm ki, bu məsələ müvafiq beynəlxalq orqanlar tərəfindən çox ciddi araşdırılmalıdır və kriminal rejimə iyirmi il ərzində dəstək verən, onun cinayətlərinə göz yuman, onun əlindən orden, medal alan dırnaqarası siyasətçilər məsuliyyətə cəlb olunmalıdırlar. Bizim tələbimiz bundan ibarətdir. Əgər bu, olmasa, demək heç nə dəyişilmir. Əgər bu, olmasa, onda bu gün bəzi beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən səslənən ədalət, insan haqları haqqında cəfəng

bəyanatlar elə cəfəng bəyanatlar kimi qalacaq. Sarkisyan rejiminə, onun əməllərinə dəstək verən, göz yuman beynəlxalq təşkilatlar əgər öz günahını yumaq istəyirlərsə, qoy, etiraf etsinlər ki, onlar iyirmi il ərzində cinayətkarlarla əlbir olublar və beləliklə, bu cinayətlərdə onların da əli, onların da payı var.

Mən dəfələrlə demişəm ki, Ermənistanı kriminal rejim idarə edir. İndi bunu erməni xalqı deyir. Onların keçmiş rəhbərləri cinayətkardır, bu, sübut olunub. Onların qəhrəmanları qorxaqdır, onların generalı oğrudur. Bax, budur, Ermənistanın indiki vəziyyəti. Müstəqilliyi cəmi 27 il bərabər olan bir ölkəni əgər 20 il ərzində cinayətkarlar idarə edə bilsələr, onda bu ölkə haqqında təsəvvür yaratmaq o qədər də çətin deyil.

Mən dəfələrlə bunu bildirmişəm, bir daha demək istəyirəm ki, Ermənistanı bu ağır böhranlı vəziyyətdən çıxarmaq üçün bir yol var, o da Azərbaycan ilə münasibətləri normallaşdırmaqdır. Biz buna hazırıq. Ancaq əlbəttə ki, buna nail olmaq üçün bir şərt var - Ermənistan silahlı qüvvələri işğal edilmiş torpaqlardan çıxarılmalıdır”, - deyər dövlətimizin başçısı qeyd edib.

Prezident İlham Əliyev onu da qeyd etdi ki, 2018-ci ildə hərbi sahədə böyük nailiyyətlər qazanılıb, uğurlu Naxçıvan əməliyyatı nəticəsində 11 min hektar torpağa tam nəzarət olunur. Dövlətimizin başçısı xüsusi vurğuladı ki, 2018-ci ildə üçüncü peykimiz orbitə buraxılıb, Cənub Qaz Dəhlizinin rəsmi açılışı olub, TANAP layihəsi işə düşüb, Ələt Beynəlxalq Ticarət Limanı fəaliyyətə başlayıb. 2018-ci ili həm də dərin islahatlar

dövrü kimi xarakterizə edən dövlətimizin başçısı əsas iqtisadi göstəricilərdən danışarkən bildirdi ki, ötən il ümumi daxili məhsul 1,4 faiz artıb. Qeyri-neft sektoru 1,8, sənaye istehsalı 1,5, kənd təsərrüfatı isə 4,6 faiz artıb. Valyuta ehtiyatları 45 milyard dollara çatıb, ölkədə 118 min daimi iş yeri yaradılıb:

“Bu gün Azərbaycan iqtisadi inkişaf baxımından heç kimdən, heç bir beynəlxalq maliyyə qurumundan, heç bir ölkədən asılı deyil. İqtisadi müstəqillik bizə imkan verir ki, müstəqil siyasət aparaq, Azərbaycan xalqının maraqlarını müdafiə edək”, - deyər dövlətimizin başçısı vurğulayıb ki, keçən il iqtisadi inkişaf baxımından uğurlu il olub.

Keçən ilin dərin iqtisadi islahatlar ili olduğunu və bu islahatların nəticələrini indi hər kəsin gördüyünü söyləyən Prezident vurğulayıb ki, büdcəmizə daxilolmalar böyük dərəcədə artıb. İqtisadi islahatların əsas məqsədi bu sahədə şəffaflığı tam təmin etməkdir, xoşagəlməz hallara qarşı mübarizəni gücləndirməkdir və beləliklə, ölkəmizin uğurlu inkişafını sürətləndirməkdir. “Deyə bilərəm ki, beynəlxalq təşkilatlar, aparıcı maliyyə qurumları Azərbaycanda gedən prosesləri çox böyük maraqla izləyirlər və bizim işimizə çox yüksək qiymət verirlər. Mən xüsusi qeyd etməliyəm ki, Dünya Bankının “Doing Business” hesabatında Azərbaycan dünya miqyasında 25-ci yerdədir. İl ərzində biz 32 pillə irəliləyib getmişik. Hesab edirəm ki, bu, rekord göstəricidir. Biznesi aparmaq üçün yaradılan şəraitə görə dünya miqyasında 25-ci yerdə olmaq böyük nailiyyətdir”, - deyər Prezident qeyd edib.

Sonra maliyyə naziri Samir Şərifov, əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Səhil Babayev və Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri Səfər Mehdiyev 2018-ci ildə görülən işlər və qarşıda duran vəzifələr haqqında məruzə etdilər.

Yekun nitqində 2019-cu ildə qarşıya qoyulan vəzifələrin icra olunacağına əminliyini ifadə edən Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, vergi və gömrük sahəsində aparılan islahatlar çox böyük əhəmiyyət daşıyır. Dövlətimizin başçısı həmin sahələrdə şəffaflığın, dürüstlüyün təmin edildiyini, korrupsiyaya qarşı güclü mübarizənin aparıldığını, sağlamlaşdırma prosesinin getdiyini və artıq gözəl nəticələrin əldə edildiyini vurğuladı. Bu il də infrastruktur layihələrinin icra ediləcəyini deyən Prezident İlham Əliyev qazlaşdırma, içməli su təminatı, kənd və magistral yolların salınması, meliorativ tədbirlərin görülməsi, məcburi köçkünlərin, şəhid ailələri və Qarabağ əlillərinin, həmçinin hərbiçilərin sosial şəraitinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı tədbirlərin həyata keçiriləcəyini vurğuladı.

Bu il yeni məktəblərin, tibb müəssisələrinin, olimpiya idman komplekslərinin, “ASAN xidmət” mərkəzlərinin, xalça fabriklərinin tikiləcəyini deyən Prezident İlham Əliyev sahibkarlığın inkişafı ilə bağlı əlavə addımların atılacağını, xaricdə yeni ticarət evlərinin açılacağını qeyd etdi, ölkədə yeni sənaye parklarının və məhəllələrinin yaradılmasının əhəmiyyətinə toxundu, kənd təsərrüfatında, həmçinin turizm sahəsində islahatların nəticə verəcəyinə əmin olduğunu bildirdi. Sonda Prezident İlham Əliyev böyük Azərbaycan şairi İmadəddin Nəsiminin 650 illik yubileyini nəzərə alaraq 2019-cu ili “Nəsimi ili” elan etdiyini bildirdi.

12 yanvar 2019-cu il

Mübariz Qurbanlı: “Onlar özü çalıb, özü oynayan adamlara bənzəyir”

Azərbaycan Respublikasının Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlının SİA-ya müsahibəsi:

- Mübariz müəllim, Prezident İlham Əliyev Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni il münasibətilə Azərbaycan xalqına təbrikində bildirdi ki, Azərbaycan müsəlman aləmində öz rolunu daha da gücləndirib. Siz bunu necə xarakterizə edərdiniz?

- Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni il münasibətilə Azərbaycan xalqına ünvanladığı təbrikində bir çox məqamlara toxunulub. Prezidentimiz tərəfindən həm 2018-ci ildə qazandıığımız nailiyyətlər, həm də təcavüzkar Ermənistana qarşı apardığımız siyasət, beynəlxalq miqyasda gedən proseslər, həmçinin Azərbaycanın bölgədə və dünyada mövqeyi məsələləri qeyd olunub. Müəyyən məsələlər vardır ki, onları da dövlət başçımız öz çıxışında bildirib. Azərbaycanın İslam dünyasında, bütövlükdə dünya təşkilatlarında rolu günbəgün artmaqdadır. Azərbaycan İslam Əməkdaşlıq Təşkilatında (İƏT) isə ən aparıcı ölkələrdən biridir. Bu təsadüfi deyil. Azərbaycan əhalisinin sayına və əhalisinə görə böyük dövlət deyil. Lakin ölkəmizin apardığı siyasət və ölkə rəhbərliyinin gördüyü işlər həm İslam dünyası, həm də region üçün o qədər böyükdür ki, Azərbaycanı həmin ərazi və əhali ilə bağlı müqayisə etmək artıq burada yerinə düşmür. Azərbaycan Prezidenti özünü siyasi nüfuzuna görə hesab edirəm ki, dünyanın ən sayılıb-seçilən siyasi rəhbərlərinin sırasındadır və öncül yerlərdən birindədir. O cümlədən İƏT-də də Prezidentimiz cənab İlham Əliyev bu təşkilatda ən aparıcı siyasi rəhbərlərdən biridir. İƏT-də Azərbaycan bütün məsələlərdə yaxından iştirak edir. Eyni

zamanda bu təşkilatın güclənməsinə, onun fəaliyyətinin genişlənməsinə hərtərəfli dəstək verir. Dəfələrlə paytaxt Bakıda İƏT-in ayrı-ayrı qurumlarının toplantıları keçirilib və Azərbaycan Prezidenti həmin toplantılarda iştirak edib, orada öz tövsiyyələrini verib. Bununla belə dövlət başçımız hər il ənənəvi olaraq Ramazanda Azərbaycanda olan İslam ölkələrinin səfirlərini qəbul edir və onlarla söhbət edir. Beləcə Azərbaycanın apardığı siyasət, o cümlədən İslam ölkələri arasında əlaqələr bəzində öz tövsiyyələrini, fikirlərini bildirir. Ona görə də ölkə rəhbərimizin həmin təbrikində İslam ölkələrində, dünyasında Azərbaycanın rolunu xüsusi qeyd etməsi məhz həmin siyasəti bir daha ictimaiyyətin diqqətinə çatdırmaq üçündür. İƏT bu gün dünya miqyasında çox böyük yer tutmaqdadır.

Ümumiyyətlə İslam dünyası dünyada əhəmiyyətli rol oynayır. Dünyanın quru hissəsinin 19 faizi İslam ölkələrinin payına düşür. Eyni zamanda dünyada olan neft və qaz ehtiyatlarının 60-62 faizi İslam coğrafiyasındadır. Bu rəqəmlər onu göstərir ki, İslam coğrafiyası, dünyası çox əhəmiyyətli rol oynayan bir coğrafiyadır. Bu İslam coğrafiyasında başlıca məsələlərdən biri İslam həmrəyliyi daha geniş şəkildə təmsil etmək və onu təmin etməkdir. Bildiyiniz kimi 2017-ci il möhtərəm Prezidentimiz “İslam Həmrəyliyi ili” elan etmişdi. Bununla bağlı Azərbaycanda IV İslam Həmrəyliyi Oyunları da keçirildi. Bu “İslam Həmrəyliyi ili”ndə Prezidentimizin tövsiyyəsi ilə Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi və Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi xarici ölkələrdə onlarca beynəlxalq konfranslar keçirmişdi. Məhz onun yekunu olaraq Bakı şəhərində böyük bir konfrans oldu. Dövlət başçımız orada çox böyük bir nitq söylədi. Onun nitqinin əks-sədasi bu gün

də İslam dünyasında özünü göstərməkdir. Ona görə də İslam dünyasında birlik, həmrəylik naminə Prezident İlham Əliyevin apardığı siyasət bütün İslam dünyası tərəfindən birmənalı şəkildə qəbul edilir, təqdir olunur. Bu siyasət bu gün də özünü göstərməkdir.

- Dövlət başçısı xüsusilə vurğuladı ki, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı İslam həmrəyliyi məsələlərində Azərbaycanın apardığı siyasətə çox yüksək qiymət verir. Bu haqda nə deyə bilərsiniz?

- İƏT-in mərkəzi ofislərində keçirdiyimiz görüşlərdə, aparıcı mərkəzlərdə, dini mərkəzlərdə keçirdiyimiz tədbirlərdə İslam həmrəyliyinə Azərbaycanın töhfəsi, xüsusilə Prezidentimiz cənab İlham Əliyevin verdiyi töhfə burada birmənalı şəkildə hər zaman qeyd edilib. İSESCO-nun Məra-kəşdə keçirilən tədbirlərində bu dəfələrlə qeyd olunub. O cümlədən ötən il bizim Almaniyada keçirdiyimiz böyük bir konfransda İslam ölkələrinin, İslam təşkilatlarının ayrı-ayrı nümayəndələri iştirak etdilər. Orada Prezident İlham Əliyevin İslam həmrəyliyinə və İslam həmrəyliyinə əldə olunmasına göstərdiyi diqqət və qayğı bütün çıxışlarda xüsusi qeyd edilmişdi. Bu, QMI ilə bizim keçirdiyimiz beynəlxalq tədbirlərdə hər zaman qeyd edilib. Bizim Tehrandə, İstanbulda, Ciddədə və s. yerlərdə keçirdiyimiz tədbirlərdə də Azərbaycanın rolu, o cümlədən ölkə başçısının siyasi rəhbər olaraq gördüyü işlər burada xüsusi diqqətə çatdırılıb. Azərbaycan burada çox böyük töhfələr verir.

- Artıq 2019-cu ilə qədəm qoymuşuq. Bəs bu ildə Komitənin əsas prioritetləri nədən ibarət olacaq?

- Əlbəttə ki, bizim əsas prioritetlərimiz bütövlükdə müəyyən edilmişdir. Bunu cənab Prezidentimiz bizim qarşımızda bir vəzifə olaraq qoyub. Biz birinci növbədə dini sui-istifadə edərək din adı altında fəaliyyət göstərən radikal qrupları həm ideoloji cəhətdən, həm də mənəvi, siyasi cəhətdən zərərsizləşdirməliyik. Çünki bu din adından istifadə edən radikal qruplar bütövlükdə İslama böyük ziyan vururlar. Onların İslama vurduğu ziyanı biz bu gün yaxın şərqdəki hadisələrdə, Suriyadakı fəlakətdə, İraqdakı böyük dağıntılarda, Əfqanıstanda görürük. Ona görə də imkan vermək olmaz ki, İslam adı altında kimlərsə müsəlman ölkələrinin inkişafını ləngitsin, onların içərisində qarşıdurma yaratsın, həmin ölkələrdə ictimai-siyasi sabitliyi pozsun, İslamın içərisində məzhəb, təriqət qarşıdurması yaratsın. Buna yol vermə-

mək üçün isə qabaqçılıq addımlar atılmalıdır. Biz hesab edirik ki, burada üç əsas istiqamətdə iş getməlidir və bu iş bu istiqamətdə də gedir.

Birincisi, biz hesab edirik ki, dövlət qurumları Azərbaycanda bu yöndə hüquqi müstəvidə işlərini daha geniş şəkildə davam etdirməlidir. Təbii ki, bu da belədir. Yeni hüquqi müstəvidə Azərbaycan Konstitusiyasına və dini etiqad azadlığı qanununa istinad edərək biz din adından istifadə edən dairələri tam şəkildə zərərsizləşdirməliyik. Din adından istifadə edən yalnız İslama aid deyil. Beləki xristianlıqda, başqa dinlərdə də bundan sui-istifadə edənlər olur.

İkincisi, iqtisadi müstəvidə biz mübarizəmi genişləndirməliyik. Bu hansı yolla getməlidir və hansı yolla gedir? Bilirsiniz ki, din adından sui-istifadə edən qruplar müəyyən yerdən maddi dəstək əldə edir. Həmin maddi dəstək də müəyyən mənada çirkli pullar hesabına həyata keçirilir. Bu çirkli pullarla həmin qruplar maliyyələşdirilir. Bu maliyyələşmə bəzən bir çox hallarda xarici mərkəzlərdən edilir. Həmin mərkəzlər məqsədyönlü şəkildə İslam ölkələrində bu qrupları maliyyələşdirir, onları silahlandırır və həmin ölkələrdə qarşıdurma yaradır və nəticədə bu ölkələri fəlakətə düşür. Bu bir növ aparılan siyasətin görünülüdür. Ona görə də bu qrupların hər hansı bir formada həmin vəsaitlər vasitəsilə Azərbaycanda da bu tipli dəstəklər yaratmasına imkan vermək olmaz. Yeni həmin iqtisadi yolla, vasitələrlə Azərbaycana vəsait gətirərək bu vəsaitlə özlərinə burada dayaq dəstəkləri yaratmaq istəkləri ola bilər və bunun qarşısını almaq üçün də iqtisadi yolla mübarizə getməlidir. İqtisadi yolla mübarizə ondan ibarətdir ki, bu cür vəsaitlərin Azərbaycana gelişinin qarşısı alınmalıdır. Eyni zamanda bu cür vəsaitlər bura hansısa formada gətirilərək burada həmin vəsaitlər hesabına nəse yaradıb oradan gəlir əldə edib onu bu cür din adından istifadə edən radikal qruplara yönəldib onları genişləndirmək cəhdləri ola bilər. Təbii ki, bunun qarşısı alınmalıdır. Bir sözlə, iqtisadi müstəvidə bu iş daim nəzarətdə olmalıdır. Qeyd edim ki, bizim iqtisadi qurumlarımız, maliyyə bank sistemimiz bu məsələlərlə əlaqədar ciddi addımlar atıb. Bu gün Azərbaycana kənardan bu cür vəsaitlər gətirib onları Azərbaycan əleyhinə yönəltmək imkanları sıfıra bərabərdir. O cümlədən hüquqi müstəvidə də bizim hüquq-mühafizə orqanlarımız - Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti, Daxili İşlər Nazirliyi, Baş Prokurorluq, Ədliyyə Nazirliyi, məhkəmə-hüquq orqanları, Dövlət Sərhəd Xidməti, Gömrük Komitəsi və s. bütün bunlar hamısı bir yerdə bu kompleks tədbirlərin həyata keçirilməsində yaxından fəal iştirak

edirlər. Hüquqi müstəvidə bu cür qruplar qanun çərçivəsində qanunu pozduqda zərərsizləşdirilir.

Üçüncü istiqamət isə ideoloji müstəvidir. Biz ideoloji müstəvidə isə müxtəlif filmlər, görüşlər, treninqlər, seminarlar, o cümlədən mediada geniş şəkildə iş aparmaq, televiziyalarda verilişlər təşkil etmək və s. vasitələrlə həmin din adı altında fəaliyyət göstərən qrupların zərərli dinə, İslama, bütövlükdə başqa dinlərə və İslama qarşı olduğunu, onları təhrif etdiyini çatdırmalıyıq. Bunun üçün mütəxəssislər, ilahiyyatçılar bizim tərəfimizdən səfərbər olunub. Onlar görüşlərə gedirlər və iştirak edirlər. Komitə jurnal, qəzet nəşr edir və bununla bağlı xüsusi saytı mövcuddur. Prezidentin sərəncamı ilə yaradılan Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fondu bununla əlaqədar xüsusi sayt yaradıb və mütəmadi görüşlər keçirilir. Qeyd edim ki, “Səs” İnformasiya Agentliyi (SİA) bu görüşlərdə yaxın fəal iştirak edir. Həmin görüşlərin işıqlandırılmasında sizin “Səs” İnformasiya Agentliyinin rolunu xüsusi qeyd etmək istəyirəm. Hesab edirəm ki, bu istiqamətdə bizə və bizim işimizdə çox böyük dəstək verirsiniz. O cümlədən digər media qurumları da burada yaxından iştirak edir. Son vaxtlarda bu məsələlərlə əlaqədar Komitənin sifarişli ilə bir sıra sənədli filmlər çəkilib. Bunlar “Fitnə”, “Şəhadət”, eləcə də gələcəyə doğru gəncliklə əlaqədar “Üfüqdə gələcək” sənədli filmidir. Bununla belə cəmiyyətdə vəhdəti təbliğ edən “Vəhdət bizim sərətimizdir” sənədli filmi, xürafat əleyhinə “Oxu” adlı sənədli filmi nümunə olaraq göstərə bilərik. Həmçinin də erməni vandalizmini ifşa edən “Erməni vandalizmi” adlı sənədli film çəkilib. Eləcə də televiziyalarda verilişlər mövcuddur. Space kanalında yayımlanan “İnam” verilişini, İctimai televidiyadakı “Din və cəmiyyət” verilişini göstərə bilərik. Bütün bunlarla bərabər çoxlu sayda görüşlər var və kitablar nəşr olunur. Əlbəttə ki, bunlar hamısı həmin zərərli qrupların internet üzərindən və yaxud da qaçaq yolla yayılan mətbuatlarında, kitablarında təlqin etmək istədikləri fikirlərin zərərli olduğunu cəmiyyətə çatdırmaqdadır. Biz ideoloji sahədə bir çox qurumlarla sıx əməkdaşlıq edirik, QHT-lərlə birgə layihələr həyata keçiririk, Gənclər Fondu, Gənclər və İdman Nazirliyi, Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi, hüquq-mühafizə orqanları, Təhsil Nazirliyi ilə işlər görürük. O cümlədən Azərbaycan Respublikasının Prezident Administrasiyasında bununla bağlı müvafiq şöbə burada çox böyük işlər görür. Eləcə də yerli icra hakimiyyətlərində dini məsələlər üzrə şöbə müdirinin müavini səviyyəsində vəzifələr təsis olunub.

Mübariz Qurbanlı: “Onlar özü çalıb, özü oynayan adamlara bənzəyir”

Əvvəli-Səh-4

Bizim 15 regional bölgə şöbələrımız var. Bütün bunlar birlikdə cəmiyyətin hamısının iştirakı ilə olur. Təbii ki, mediada burada yaxın iştirak edir. Məqsəd din amilindən istifadə edərək ölkəmizə hansısa ziyan vurmaq istəyənlərin qarşısını almaqdır və dini siyasiləşdirməyə imkan verməməkdir.

- Mübariz müəllim, mütəmadi olaraq Azərbaycanın dünyada qazandığı imicinə, nüfuzuna qarşı anti-milliyet kampaniyalar davam etməkdədir. Sizcə onların bu pesimist əməllərinə nə ad vermək olar?

- Əvvəla qeyd edim ki, harada olmasından asılı olmayaraq heç bir dairə, qrup Azərbaycanın beynəlxalq miqyasdakı imicinə xələl gətirə bilməz və bu cür cəhdlər beşiyində məhvə məhkumdur. Nə üçün gətirə bilməz? Çünki Azərbaycan möhkəm təməllər üzərində durur. Bu Ümummilli Lider Heydər Əliyevin müəyyən etdiyi dövlətçilik prinsipləridir və azərbaycançılıq ideologiyasıdır. Eləcə də bu bütün dünyada

olan 50 milyondan çox azərbaycanlı birleşdirən bir ideyadır. Harada olmasından asılı olmayaraq damarlarına azərbaycanlı qanı axan hər bir şəxs Azərbaycanın inkişafı, tərəqqisi naminə öz töhfəsini verməlidir. Hər bir azərbaycanlı Azərbaycana təcavüz edən erməni işğalçıları ifşa etmək üçün çalışmalıdır və bunun üçün əlindən gələni etməlidir. Özünün maddi, mənəvi, fiziki imkanlarından istifadə edərək bu işdə həmrəylik nümayiş etdirməlidir. Bu bizim ümummilli vəzifəmizdir. Azərbaycan demokratik ölkədir və ölkədə siyasi hakimiyyət seçki müəyyənleşdirir. Azərbaycanda hakimiyyətin mənbəyi xalqdır. Hansısa siyasi qrup, partiya, dairə, siyasətlə məşğul olan fərd özünü təsdiq etmək istəyirsə seçkilərdə onun üçün hər cür meydan vardır. Bu gün Azərbaycanda müxalifət partiyaları fəaliyyət göstərir və onlar parlamentdə təmsil olunur. Bu qruplar, dairələr hansılar ki siyasətlə məşğul olurlar onlar üçün hansısa bir məhdudiyyət yoxdur. Ona görə də Azərbaycanın marağı bizim hamımızdan üstə duran bir maraqdır. Bizim fərdi və qrup maraqlarımız ümumdövlət marağı ilə uzlaşmadıqda biz artıq o maraqlarımızdan imtina etməyi bacarmalıyıq. Bizim fərdi marağımız bizim ümummilli marağımıza

zidd olmamalıdır. Bizim fərdi marağımız ümummilli maraqla uzlaşmalı və onu təməmləməlidir.

Cənab Prezidentimiz Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni il münasibətilə Azərbaycan xalqına ünvanladığı təbrikində qeyd etdi ki, bizim ən böyük marağımız daha güclü Azərbaycandır. Ölkə başçısı dəfələrlə qeyd edir ki, biz daha yüksək inkişaf edən ölkələr sırasına gedib çıxmalıyıq. Azərbaycan elə etməlidir ki, o iyirmilərin sırasına gəlib çıxmaldır. Hədəflər budur. Əlbəttə ki, ən birinci işğal olunmuş torpaqlarımızı azad edib və həmin ərazi üzərində suverenliyimizi bərpa etməyimizdir. Bu siyasətimizin əsas istiqamətlərindən biridir. İkinci marağımız güclü, zəngin Azərbaycandır. Biz burada da çox böyük uğur əldə etmişik. Bu gün Azərbaycan özünü təsdiq etmiş və regionda, bölgədə müstəqil siyasət aparan güclü bir dövlət kimi tanınmaqdadır. Eyni zamanda bizim marağımız Azərbaycan xalqının rifahıdır. Təbii ki, bu istiqamətdə də dövlətimiz siyasət aparır. Azərbaycan Konstitusiyasında da təsbit olunub ki, Azərbaycan sosial dövlətdir. Prezidentimizin siyasətində də sosial siyasət önəmli yerlərdən birini tutur. Azərbaycanın mü-

dafiə qabiliyyəti, iqtisadi təhlükəsizliyi, ərzaq təhlükəsizliyi və s. müxtəlif təhlükəsizlik konsepsiyaları var ki, bunlar da ümummilli maraqlarımızı qoruyur. Amma bu gün həmin qruplar bizim ümummilli maraqlarımızı tapdalayır və Azərbaycan xalqına xas olmayan fəaliyyətlə məşğul olur. Onlar internetin verdiyi imkanlardan istifadə edərək internet üzərindən ya anonim və yaxud da açıq şəkildə fikirlər sələndirərək Azərbaycanın inkişafına xələl gətirməyə, ona kölgə salmağa cəhd edirlər. Monitorinqlər aparılarkən məlum olur ki, bu internet üzərindən yalan, böhtan püskürənlər Azərbaycanda uğursuzluğa düşər olmuş, fərdi və siyasi həyatında uğursuzluğa düşər olmuş və əgər jurnalist idisə jurnalist kimi uğursuz olan bir adam hansı yollasa başqa bir ölkəyə sığınaraq oradan Azərbaycana qarşı yalan püskürür. Həmin adamlar bu yalanlarının guya Azərbaycanda ictimai rəyə təsir edəcəyini düşünürlər. Amma yanılırlar. Monitorinqlər göstərir ki, bunları dinləyənlər, bunlarla təmas quranlar elə eyni adamlardır. Onlar özü çalıb, özü oynayan adamlara bənzəyir. Həmçinin onlar əxlaqdan zidd hərəkətlərə yol verir. Ümumiyyətlə insanın siyasi, mənəvi məsuliyyəti olmalıdır.

“Prezident hər iclasda Ermənistan hakimiyyətinə önəmli mesaj göndərir”

“Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev “Azərbaycan xalqı heç vaxt işğalla barışmayacaq” fikrini hər iclasda xatırlatmaqla Ermənistan hakimiyyətinə və cəmiyyətinə önəmli mesaj göndərir”. Bunu SİA-ya açıqlamasında politoloq Elxan Şahinoğlu Prezident İlham Əliyevin sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin 2018-ci ilin sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasına münasibət bildirərək deyib.

Politoloqun sözlərinə görə, mesajın əhəmiyyəti budur ki, Ermənistan öz istəyi ilə Azərbaycan torpaqlarını boşaltmasa, buna məcbur ediləcək və bu zaman işğalçı ölkənin itkiləri böyük olacaq: “Necə ki, qonşu dövlət 2016-cı il aprel savaşında üzleşdiyi itkilərdən hələ özünə gəlməyib. Azərbaycan Prezidenti ötən il Naxçıvanda azad olunan torpaqları da misal olaraq xatırladı. Yəni Azərbaycan ordusu irəliləməkdə davam edəcək. Bu işğalçı dövlətə təzyiq vasitəsidir və Azərbaycan Ermənistanı təzyiqli getdikcə artıracaq. Bizim başqa alternativimiz yoxdur. Ermənilər anlamalıdırlar ki, Azərbaycan torpaqlarının işğalı üzərində özlərinə gələcək qura bilməyəcəklər, biz buna imkan verməyəcəyik. Azərbaycan Prezidenti Ermənistan hakimiyyətinə və cəmiyyətinə bunu anlatmaq istəyir”.

Elektron Hökumətin İnkişafı Mərkəzi ilə ADA Universiteti arasında anlaşma memorandumu imzalanıb

Yanvarın 10-da Elektron Hökumətin İnkişafı Mərkəzi ilə ADA Universiteti arasında əməkdaşlığa dair anlaşma memorandumu imzalanıb. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, sənədi mərkəzin direktoru Fariz Cəfərov və universitetin prorektoru Fariz İsmayilzadə imzalayıblar. Beş il müddətini əhatə edəcək memorandum universitetdə təhsil alan tələbələrin karyera hazırlığı, kadrların peşəkar inkişafına dəstək, o cümlədən müvafiqyönümlü layihələrə töhfə verilməsi istiqamətində əməkdaşlığın genişləndirilməsini əhatə edir.

Memorandum çərçivəsində tərəflər arasında ADA Universitetinin Karyera İdarəetmə Mərkəzi ilə əməkdaşlıq, müasir informasiya və kommunikasiya texnologiyaları üzrə birgə layihələrin həyata keçirilməsi, ölkəmizdə böyükölçülü verilənlər anlayışının təbliğ olunması, toplanması, analiz edilməsi və mövcud imkanların üzə çıxarılması razılaşıdırılıb. Həmçinin innovasiya ekosisteminin gücləndirilməsi, “INNOLAND” İnkubasiya və Akselerasiya Mərkəzi ilə birgə fəaliyyətin aparılması, süni intellekt alqoritmlərinin elektron hökumətdə mövcud sahələrə tətbiqi, inkişaf etdirilməsi, universitetin ixtisasartırma proqramları vasitəsilə peşəkar inkişaf proqramlarının təşkil olunması ilə bağlı birgə addımların atılması fəaliyyət istiqamətlərinə daxil edilib.

“Azərbaycana qarşı ikili standartlar bariz şəkildə görünür”

“Çox təəssüf ki, beynəlxalq aləmdə ikili standartlar mövcuddur və bu özünü bir çox sahələrdə göstərir. Bir qayda olaraq ikili standartlar müstəqil siyasət yeridən, təbii sərvətlərinə özü nəzarət edən və dünya ilə bərabər hüquqlu səviyyədə danışmağa çalışan ölkələrə qarşı həyata keçirilir”. Bu fikirləri SİA-ya açıqlamasında Milli Məclisin deputatı Aydın Mirzəzadə deyib.

O bildirib ki, Avropa paytaxtlarının hər hansı birində terror hadisəsi olduqda dünyanın aparıcı ölkələri və rəhbərləri hətta birlikdə həmrəylik nümayişi göstərsələr də, amma Türkiyədə baş verən terror hadisəsi heç Avropanın mətbuatında belə işıqlandırılmır: “Nədənsə Avropa ölkələrinin həmrəylik nümayişini türk dövlətlərinə qarşı görə bilmirik. Eyni münasibət Asiyanın, Afrikanın müstəqil siyasət yürüdən ölkələrinə qarşı da edilir. Azərbaycana qarşı isə bu bariz şəkildə görünür. Ölkəmizdə süni sürətdə problem yaratmağa, həmin problemi gündəmdə saxlamağa və Azərbaycan daxilində 5-ci kolon nümayəndələrini fəallaşdıraraq bunun əsas məsələ olduğunu dünya ictimaiyyətini inandırmağa çalışırlar”.

A. Mirzəzadə söyləyib ki, Azərbaycan qarşı qərəzli mövqe nümayiş etdirən beynəlxalq təşkilatların fəaliyyəti uğursuz alınır: “Çünki, bu cür siyasətin heç də reallığa uyğun olmadığına dair ayrı-ayrı ölkələrin ictimaiyyəti kifayət qədər məlumatlıdır. Azərbaycanda bir nəfər məhbussla bağlı məsələni az qala Suriya, İraq, Afrika ölkə-

lərində aclıq, Fransada əhalinin siyasi sistemindən narazılıq məsələlərindən üstün tutmağa çalışırlar. Lakin aradaşdırdıqda isə həmin məsələnin mövcud olmadığı sübut olunsada, Mehman Hüseynovun boyuna zorla aclıq aksiyası keçirdiyi qoyulmağa çalışılır”.

Deputat hesab edir ki, əslində bu, müstəqil siyasət yeridən ölkələrin növbəti dəfə sınağa çəkilməsidir: “Bu, onları xaricdən müəyyən dairələrin təsirləri altında olmağa məcbur etmək cəhdidir. Söhbət məhbussdan və ya Azərbaycan daxilində hansısa problemdən getmir. Söhbət ölkəmizin müstəqil neft siyasətindən imtina etməyə, bu bölgədə xaricdəki dairələrin maraqlarını həyata keçirməyə, Azərbaycan və hakimiyyət formalaşdırılmasının onların istəyi ilə həyata keçirmək cəhdindən gedir ki, buna dəfələrlə əl atsalar da bu reallaşmayıb. Son dövrlərdə edilən cəhdində heç bir perspektivi yoxdur. Çünki, Azərbaycan xalqı müstəqilliyini ona görə qazanmayıb ki, sonradan kiməsə qurban versin. Azərbaycan xalqı özünün dəyərlə oğlu Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycanın milli maraqları, müstəqilliyi uğrunda mübarizəsini hər zaman dəstəkləyir və bu siyasəti davam etdirən Prezident İlham Əliyevin siyasətini bundan sonra da dəstəkləyəcək”.

Nailə Məhərrəmov

12 yanvar 2019-cu il

Bəhruz Quliyev: "Yaşayaq, yaradaq və davamlı inkişaf edək"

"Səs" qəzetinin işiq üzü görməsinin 28 ilinin tamam olması münasibəti ilə Baş redaktor Bəhruz Quliyev redaksiya əməkdaşlarını təbrik edib. SİA xəbər verir ki, təbrikində qəzetin keçdiyi şərəfli yoldan və bir sıra tarixi aspektlərdən danışan Bəhruz Quliyev "Səs" qəzetinin ölkəmizin müstəqilliyinin qorunmasında və Ulu Öndər Heydər Əliyev ideologiyasına dönməz əqidə ilə xidmət etməsində böyük tarixi rolunu qeyd edib.

Bildirib ki, bu mətbu orqanda fəaliyyət göstərmiş, hazırda çalışan jurnalistlərin hər biri öz işlərindən tükənməz qürur hissələri keçirirlər: "Səs" qəzeti Azərbaycan mətbuatının mübarizlik rəmzi olaraq, yarandığı vaxtlarda müxalifət mətbu orqanı kimi işiq

üzü görüb və bütün bunlara rəğmən, ona edilən hücum və təhdidlərə sinə gərəkək, Azərbaycanın müstəqilliyinin qorunmasında, müdafiəsində əvəzsiz töhfələrini verir".

"Zamanında Ulu Öndər Heydər Əliyev "Səs" qəzetinə böyük qiymət vermişdir və bu gün Onun yolunu uğurla davam etdirən siyasi varisi cənab İlham Əliyev də "Səs" qəzetini müstəqil və demokratik mətbuat nümunəsinə çevrildiyini vurğulayıb", deyərək xatırladan baş redaktor bildirib ki, bu əqidə və qətiyyət məktəbi hər kəsə örnəkdir, eləcə də müstəqil, müasir Azərbaycan mətbuatının flaqmanlarındandır: "Bu gün bizim 28 yaşımız tama olur. Arzu edirəm ki, qəzetin ömrü uzun olsun, qəzetimizin daha böyük ill-dönümlərini birgə keçirək, yaşayaq, yaradaq və davamlı inkişaf edək".

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Rəfiqə Hüseynzadə: SOCAR ətraf mühitin mühafizəsi ilə bağlı beynəlxalq əməkdaşlığa xüsusi önəm verir

Global istiləşmə və iqlim dəyişmələri bu gün bütün bəşəriyyəti narahat edən problemlərdəndir. Bu kimi məsələlərin həllində SOCAR ətraf mühitin mühafizəsi ilə bağlı beynəlxalq əməkdaşlığa xüsusi önəm verir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirləri SOCAR-ın ekologiya üzrə vitse-prezidenti Rəfiqə Hüseynzadə yanvarın 11-də Fransa Respublikasının paytaxtı Paris şəhərində BP, ENİ, Equinor, ExxonMobil, Shell, Total və Wintershall şirkətlərinin təşəbbüsü ilə keçirilən "Metan emissiyalarının azaldılması üzrə

rəhbər prinsiplər" adlı tədbirdə bildirib. Rəfiqə Hüseynzadə SOCAR-ın bu təşəbbüsü qoşulduğunu tədbirdə rəsmi şəkildə bəyan edib.

"Səs" qəzetinin "Vikipediya"da məqaləsi yaradıldı

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası (AMEA) Mərkəzi Elmi Kitabxanasının (MEK) "Vikipediya" Metodik Mərkəzinin könüllüləri "Vikipediya"da "Səs" qəzetinin yaranmasının 28 illiyi ilə əlaqədar məqalə yaradıblar.

Məqalədə qəzetin yaranması, fəaliyyəti haqqında ətraflı məlumat verilib. Xatırladaq ki, "Vikipediya" Metodik Mərkəzinin könüllüləri milli mətbuatının yaranmasının 143 illiyi ilə əlaqədar "Vikipediya"da 143 məqalə yaradıblar.

Eldar İbrahimov: İqtisadiyyatın şaxələndirilməsi istiqamətində aparılan islahatlar böyük səmərələr verir

"Hər bir ölkə məhz sabitlik və təhlükəsizlik şəraitində iqtisadi potensialından səmərəli şəkildə istifadə edə və insanların rifah halının yaxşılaşması üçün davamlı tədbirlər həyata keçirə bilər. Müstəqil Azərbaycan özünün dinamik inkişafını məhz sabitlik və təhlükəsizlik şəraitində təmin edir". Bu fikirləri Milli Məclisin Aqrar siyasət komitəsinin sədri Eldar İbrahimov deyib.

E.İbrahimov bildirib ki, son 15 ildə respublikamızda iqtisadi məsələlərə xüsusi diqqət yetirilib, neft gəlirlərindən səmərəli istifadə etməklə ölkənin iqtisadi potensialının artırılmasına yönələn məqsədyönlü siyasət həyata keçirilib, bütövlükdə milli iqtisadiyyatın və onun ayrı-ayrı sektorlarının inkişafını təmin etmək məqsədilə genişmiqyaslı islahatlar aparılıb, Dövlət proqramları, strateji yol xəritələri qəbul edilib. Onun sözlərinə görə, ötən illərdə bütün dünya miqyasında iqtisadi baxımdan Azərbaycan kimi dinamik inkişaf edən ölkələrin sayı çox az olub.

"Ötən 15 ildə milli iqtisadiyyatımız 3 dəfədən çox genişləyib ki, bu da kifayət qədər müsbət göstəricidir. Hazırda respublikamız Cənubi Qafqaz regionunda ən güclü iqtisadiyyata malik olan dövlətdir. Azərbaycanın qısa müddətdə öz investisiyalarını ixrac edən ölkəyə çevrilməsi son dərəcə qürurverici haldır.

İqtisadiyyatı güclü olan ölkələr müstə-

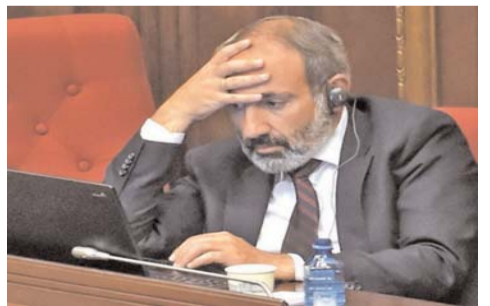
qil siyasət apara bilərlər. Bu mənada Azərbaycanın vəziyyəti nikbinlik üçün ciddi əsaslar yaradır. Güclü iqtisadi dayaq quran və iqtisadi müstəqilliyini təmin edən respublikamızın özünə inam hissi də artır. Öz gücünə arxalanan Azərbaycan tam müstəqil siyasət həyata keçirir, milli maraqları qətiyyətlə qoruyur və bütün dünyada ləyaqətli ölkə kimi tanınır. Əlbəttə, ötən dövrdə milli iqtisadiyyatın inkişafında neft amili xüsusi yer tutub. Bu da təbiiidir. Çünki Azərbaycan karbohidrogen ehtiyatları ilə zəngin olan ölkədir. Ancaq bununla bərabər, ölkəmizin qeyri-neft ixracı 15 il ərzində dörd dəfədən çox artıb. Bu da onu göstərir ki, respublikamızda neftdən kənar iqtisadiyyatın inkişafının müxtəlif vasitələrlə dəstəklənməsi, bu məqsədlə aparılan islahatlar böyük səmərə verir"-deyə, komitə sədri vurğulayıb.

Erməni politoloq: Ermənistanda normal demokratik institutlar yoxdur

Ermənistanda 2018-ci ilin aprelinde başlayan siyasi elitanın dəyişməsi prosesi başa çatır və yeni rəhbərliyin vəd etdiyi islahatları həyata keçirəcəyi, demokratik institutları və partiya sistemini bərqərar edəcəyi sual altındadır.

AZƏRTAC erməni KİV-lərinə istinadla xəbər verir ki, bu fikirləri Qafqaz İnstitutunun direktoru Aleksandr İskəndərinyan keçirdiyi mətbuat konfransında söyləyib. Ermənistandakı siyasi realıqdan danışan institut direktoru əlavə edib: "Ermənistanda güclü və inkişaf etmiş siyasi partiyalar yoxdur. Hazırda partiya sistemi tamamilə dağıdılib və ölkədə normal fəaliyyət göstərən demokratik institutlar da mövcud deyil. Yeni hakimiyyətin bütün bu problemlərin öhdəsindən gələcəyi isə artıq başqa məsələdir".

İskəndərinyanın sözlərinə görə, Nikol Paşinyanın "Vətəndaş müqaviləsi" partiyası da

kadr potensialı, maliyyə və media resursları baxımından zəifdir. O, Ermənistanda sosial-iqtisadi siyasətin də bu məsələdə həlledici rol oynayacağını vurğulayıb. Politoloq deyib: "Mən şübhə edirəm ki, indi hakimiyyətə gələn hətə ötən ilin fevral-mart aylarında buna özləri də inanmırdı. Buna müvafiq olaraq, onların iqtisadiyyatda, siyasətdə və sosial sahədə islahatların aparılması barədə təsəvvürləri yoxdur və ola da bilməz".

Dünya kimlərə etibar edilib?

Ermənistana məxsus mətbuat səhifələri araşdırmaçı-jurnalist Xədicə İsmayılın işi ilə bağlı xüsusən canfəşanlıq göstərir. Məsələn, "tert.am" saytında gedən bir məqalədə Avropa Məhkəməsinin araşdırmaçı-jurnalist Xədicə İsmayıla görə, Azərbaycan hökumətinin 15 min avro məbləğində cərimələməsindən bəhs olunur və Ermənistana məxsus sözügedən sayt bundan Azərbaycan əleyhinə təbliğat məqsədilə yararlanmağa cəhd edir. Ümumiyyətlə, Azərbaycana qarşı düşmən mövqedə olan qüvvələr hər məqamdan istifadə etmək niyyətindədir, baxmayaraq ki, Avropa Məhkəməsinin hansı "meyarlara" əsaslandığı, ədalətsiz və ikili yanaşması dünya ictimaiyyətinə bəllidir.

Xədicə İsmayılın, konkret olaraq, qanun pozuntusunda günahlandırılması və hüquqi müstəvidə cəzalandırılması kimin üçün sərr deyil. Ölkə daxilində mövcud qanunlara əməl olunmaması səbəbindən həbs olunan, yaxud müxtəlif hüquqi prosedurlar, cəza tədbirləri tətbiq edilən insanlar var və Xədicə İsmayıl, nə bunların birincisidir, nə də sonuncusu. Qanunun aliliyi prinsipləri hamı üçün eynidir və kimliyindən asılı olmayaraq, hər kəs qanun qarşısında məsuliyyət daşdığına dərk etməli, əks halda, cavabdehlik daşmalıdır.

Dövlətlər öz daxili hüquqi prosedurlarını qorumaqda, ədalətlik prinsiplərinə riayət etməkdə daha maraqlıdırlar, nəinki beynəlxalq hüquqi institutlar

Avropa Məhkəməsi də daxil olmaqla, bütün instansiyalar hər bir ölkənin daxili qanunvericiliyini nəzərə almalı və bu qanunlara hörmətlə yanaşmalıdırlar. Nə beynəlxalq təşkilatlara, nə hər hansı bir fəvqəldövlətə, nə də beynəlxalq hüquq təmsilçisi olan orqanlara hansısa dövlətin qanunvericiliyini, tətbiq etdiyi qanunları şübhə altına almaq, bu qanunlara qarşı saymazlıq göstərmək səlahiyyətləri verilməyib. Hətta bəzi dövlətlər öz ölkələrində tətbiq olunan qanunları, hüquqi normativləri beynəlxalq hüquq normalarından da üstün hesab edir və bunu bəyan etməkdən də çəkinmirlər.

Əslində, bu vaxta qədər pozulan beynəlxalq hüquq normalarını nəzərə alsaq, həmin dövlətlərin belə bir qənaətə gəlmələrinə haqq qazandırmaq da mümkündür. Çünki elə "cırdan" dövlətlər var ki, onlar öz qanunlarına, öz hüquq normalarına daha dürüst əməl edir və ədalətlik prinsiplərini beynəlxalq hüquqi institutlardan daha çox qoruyur. Birmənalı şəkildə, qəbul etmək yerinə düşərdi ki, dövlətlər öz daxili hüquqi prosedurlarını qorumaqda, ədalətlik prinsiplərinə tam şəkildə riayət etməkdə daha maraqlıdırlar, nəinki beynəlxalq hüquqi ins-

titutlar. Bu baxımdan, Xədicə İsmayılın timsalında hər hansı ölkə vətəndaşına tətbiq edilən qanuni-hüquqi prosedurlarda icra orqanı, bütövlükdə, dövlət haqlıdır. Eyni zamanda, bütün bunlar, yeni tətbiq olunan hüquqi prosedurlar, cəza tədbirləri ölkə daxili intizam qaydalarının tənziqlənməsini şərtləşdirir, məhz buna görə də, kənardan müdaxilə, beynəlxalq təşkilatların təsir mexanizmləri tamamilə yersizdir. Bu mənada, qanun pozuntusuna yol verməsi səbəbindən, hüquqi müstəvidə cəza tətbiq edilən Xədicə İsmayıla görə, Azərbaycan kimi qanunun aliliyini hər zaman qoruyan dövlət hər hansı məbləğdə cərimələmək həddindən artıq dərəcədə absurd səslənir və olduqca gülünc görünür.

Təkcə Çıraqovların və digərlərinin müraciətinə görə, hələ də, Ermənistan barədə ölçü götürülmədiyi faktı təsdiq edir ki, ikili standartlar davam edir

Məsələ burasındadır ki, ermənilər və onların timsalında ölkəmizə qarşı düşmən mövqedə olan qüvvələrin gözündə belə, əslində, Avropa Məhkəməsi kimi bir hüquqi instansiya oyuncaq quruma çevrilib. Daha doğrusu, özləri-özlərini belə bir vəziyyətə salıblar. Çünki hətta ermənilər də yaxşı bilirlər ki, onların törətdiklərinin, qanunsuz əməllərinin, cinayətlərinin fonunda belə bir institutun susması, əvəzində, hüquqi prinsiplərə, qanunun aliliyinə hörmətlə yanaşan Azərbaycanı hədəfə almaları onların öz nüfuzlarına xələl gətirir və imiclərinə böyük zərərdir.

Təkcə Çıraqovların və digərlərinin müraciətinə görə bu vaxta qədər Ermənistan barədə ölçü götürülmədiyi faktı təsdiq edir ki, yenə də ikili standartlar tətbiq olunur və bu ədalətsiz yanaşma, beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinin kobud şəkildə pozulmasıdır. Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları Elxan Çıraqov, Adışirin Çıra-

qov, Ramiz Cəbrayilov, Akif Həsənov, Fəxrəddin Paşayev və Qaraca Cəbrayilov tərəfindən "İnsan hüquqlarının və əsas azadlıqların müdafiəsi haqqında" Konvensiyasının 34-cü maddəsinə əsasən, Ermənistan Respublikasına qarşı verilmiş ərizəyə (13216/05 nömrəli) əsasən, iş üzrə icraat 2005-ci il aprelin 6-da başlanılıb və hələ də nəticəsi yoxdursa, hansı beynəlxalq hüquqdan, hansı ədalətlik prinsiplərindən söhbət gedə bilər?

Avropa Parlamenti öz sənədlərində Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinin qərarlarına istinad etsə də, bu məhkəmənin Ermənistanın Azərbaycana silahlı təcavüzü nəticəsində zərər çəkmiş Azərbaycan vətəndaşlarının hüquqlarının bərpasına çağıran "Çıraqov və digərləri Ermənistana qarşı" işi ilə bağlı 2015-ci il 16 iyun tarixli qərarına etinasızlıq göstərilir. Bu qədar etinasızlığa, ədalətsizliyə, ikili standartların tətbiqinə, beynəlxalq hüquq normalarına, qanunun aliliyinə qarşı hörmətsizliyə, görənsən, səbəb nədir? Görəsən, belə məsuliyyətsiz, ədalətsiz və qanunsuz, ölçüsüz-biçisiz qərarlar verənlər heç ehtiyatlanmırlarmı və dünya düzeninin ədalətsizcəsinə pozulmasına görə niyə məsuliyyət hiss etmirlər?

Səlahiyyət sahibləri Avropanın, bütövlükdə, dünyanın gələcəyi barədə heç bir marağa və məsuliyyətə sahib deyillər

Müşahidələr təsdiq edir və bir məqama diqqəti cəlb edir ki, bu gün gələcək düzənə təsir edən bütün qərarları vermək səlahiyyətlərinə malik Avropa liderlərinin, praktiki olaraq, övladları yoxdur. Fransa prezidenti Makron, Almaniya kansleri Angela Merkel, Britaniyanın baş naziri Tereza Mey, Şotlandiyanın, Hollandiyanın, İsveçin baş naziri, Lüksemburq prezidenti, hətta Avropa Komissiyasının sədri Jan Klod Yunker övlad sahibi deyillər. Bir sözlə, dünyanın düzəni, gələcək taleyi, Avropa barədə qərarlar vermək iqtidarında olan böyük sayda söz və

səlahiyyət sahibləri övlad barədə, gələcək nəsillər barədə düşünməkdən məhrumdurlar. Daha dəqiq desək, çoxsaylı səlahiyyət sahibləri Avropanın, bütövlükdə, dünyanın gələcəyi barədə heç bir marağa və məsuliyyətə sahib deyillər. Hətta bu yerdə, yada salmaq yerinə düşərdi ki, nə Lenin, nə də Hitler övlad sahibi olmayıblar və görünür, insanların taleyinin gələcəkdə necə olacağına biganəlikləri də bundan irəli gəlirmiş.

Maraqlı bir sual ortaya çıxır: dünya kimlərə etibar edilib və insanlıq kimlərin ümidindədir? Övladların, nəvələrin, ümumiyyətlə, gənc və yetişməkdə, törəməkdə olan nəslin taleyini gələcək haqqında heç bir hissi olmayan liderlərə həvalə olunması nə dərəcədə doğrudur? Övladı olan insanlar hər bir əzaba, əziyyətə qatlanmağa, övladlarının gələcək təminatı, qayğısız və problemsiz yaşaması üçün hər bir addımını ölçüb-biçməyə mükəlləf olduqları halda, bundan məhrum insanlara, özü də bütün dünyanın yerinə qərar qəbul etmək səlahiyyətlilərinə gələcək nəsillər necə həvalə oluna bilər?

Təsəvvür edək ki, övladsız səlahiyyətlilər bir araya toplanıb və Avropanın, dünyanın gələcəyi haqqında qərarlar verirlər və bunun acı nəticəsinin nədən ibarət olacağına onları nə dərəcədə maraqlandıracağına kim zəmanət verə bilər? Elə hazırkı Avropanın misal olaraq göstərilməsi kifayətdir və heç kimə sərr deyil ki, düzən nə qədər pozulub. Çünki onların heç zaman gələcəklə bağlı hissləri olmayıb və onları yalnız öz hissləri maraqlandırır. Yeri gəlmişkən, qeyd etmək istərdik ki, görünür, elə buna görə də, bir zamanlar, daha dəqiq desək, törə qanunlarına görə, rəhbərlər, qərarvericilər yalnız övlad sahibi olanlar olmalı idi. Əlbəttə, bütün bunlar əbəs yerə deyilmiş və səlahiyyətlilərin gələcək barədə öz övladları naminə də olsa, məsuliyyət hiss etmələrini göz altına almaq məqsədi güdülmüş.

Hüquqi prinsiplərin qorunduğu dövlətə hədəfə alan səlahiyyət sahibləri məsuliyyət deyilən anlayışdan uzaqdırlar

Bir sözlə, indi dünyada baş verən ədalətsizliklər, işğalçı cəzalandırmaq əvəzinə, işğala məruz qalanı sıxışdırmaq, əslində, bütün bu sadalananların təzahürüdür. Daha dəqiq desək, belə saymaz səlahiyyətlilərdən bundan artığını gözləmək də sadələşməkdir. Doğrudur, Avropa müsəlman və türk dünyasına qarşı ədalətsiz münasibətin müqabilində acı nəticələrlə qarşılaşdı. Təkcə Fransada, ondan əvvəl İspaniyada baş verənlər buna sübut kimi yetərlidir. Amma çətin ki, Avropa səlahiyyətliləri bundan bir nəticə hasil edə, yaxud qorxusunu, məsuliyyətini hiss edələr. Çünki buna marağ yoxdur axı. Heç olmayacaq da.

Göründüyü kimi, Avropanı idarə edən, beynəlxalq hüquq haqqında ağız dolusu danışan, hətta yeri gəldi-gəlmədi, ittiham irəli sürən, hüquqi prinsiplərin qorunduğu dövlətə hədəfə alan səlahiyyət sahibləri məsuliyyət deyilən anlayışdan uzaqdırlar. Məhz bu baxımdan, hüquq pozucusu Xədicə İsmayıl barədə müvafiq hüquqi prosedurlara görə, Azərbaycanı hədəfə alması başadüşüldür və bu, onların nə dərəcədə məsuliyyətsizliyindən xəbər verir. Əgər belə olmasaydı, belə təşkilatlar, hüquqi instansiyalar bir nəfərə görə yox, ermənilər tərəfindən qətlə yetirilən on minlərlə insana, yurd-yuvasından didərgin salınmış milyondan artıq məcburi köçkünlərə görə çoxdan Ermənistanı cərimələyerdilər.

Yaxın Şərqdə yeni strateji oyunlar: Con Boltonun Türkiyə səfərindən sonrakı qeyri-müəyyənlik

Yaxın Şərqdə yeni strateji oyunlar: Con Boltonun Türkiyə səfərindən sonrakı qeyri-müəyyənlik

Ekspertlər Suriya probleminin həllində vacib bir mərhələnin başladığı qənaətinə gəlirlər. Proseslər bir neçə il öncədən xeyli fərqli məzmun kəsb edib. İndi meydana Rusiya aparıcı oynayır. İran və Türkiyə ciddi fəallıq göstərirlər. İran Suriyada İsrail və ABŞ üçün əməlli-başlı başağrısına çevrilib. Bunların fonunda türk ordusunun Suriyanın şərqində YPG/PKK-ya qarşı yeni hərbi əməliyyata hazırlaşması əhəmiyyətli geosiyasi-hərbi addım kimi qiymətləndirilir. Amerika Prezidenti D.Tramp Suriyadan qoşunlarını çıxarmaqla bağlı bəyanat verərək aranı daha da qarışdırıb. İndi daha çox bu prosesin gedişatı müzakirə olunur. C.Boltonun Türkiyəyə səfəri həmin aspektdə ekspertləri maraqlandırır. ABŞ Prezidentinin müşaviri Ankaraya gəldi və ... tez də qayıtdı. Bu hadisənin səbəblərinin geosiyasi təhlili üzərində geniş dayanacaq.

İsraildən Türkiyəyə: Bolton niyə bu marşrutu seçdi?

Amerika Prezidentinin milli təhlükəsizlik üzrə müşavirinin səfərləri həmişə mühüm hadisə hesab olunur. Con Bolton Rusiya və Cənubi Qafqaza gələndə, ekspertlər bunun arxasında ciddi geosiyasi maraqların dayandığını ifadə edib müxtəlif versiyalar irəli sürdü, əsas mövzunun isə İran olduğuna işarə etdilər. Bu təxminlər özünü doğrultdu. Aydın oldu ki, Amerika rəhbərliyini demokratiya, insan haqları, ədalət, beynəlxalq hüquq normalarına əməl etmək maraqlandırmır. Emissarlar ABŞ rəhbərliyinin qafasına nələr uyğundursa, onu da danışıb gedirlər.

Con Boltonun İsrail və Türkiyəyə səfəri haqqında da eyni məntiqə bəhs etmək olar. Maraqlıdır ki, türk-müsəlman aləmi ilə dost olmaq istəməyən bir sıra məhdud düşüncəli dairələr bu məqamdan az qala strateji geosiyasi nəticələr çıxarırlar. Türkiyəyə münasibətdəki sərəmsəm və mənasız ritorikani bir kənara qoyuruq, ekspert kimi ifadə etdikləri fikirlərin az da olsa geosiyasi əhəmiyyəti yoxdur. Bu alçaqlı-

ğı daha çox erməni şovinist dairelərinə yaxın olan media qurumları edir. Ancaq onlar da son zamanlar Türkiyə-Rusiya münasibətlərinin yüksəlişi səbəbindən çox dərinə gedə bilmirlər. Bununla belə, prosesin geosiyasi reallığını təhrif edirlər. Əslində isə C.Bolton Ankarada elə bir dərs aldı ki, uzun müddət çətin ki, unuda bilsin.

İlk növbədə, C.Boltonun niyə İsrailə səfər etməsi məsələsi maraqlıdır. Bu o deməkdir ki, Vaşinqton Yaxın Şərqə Təl-Əvivin gözü ilə baxmaqda davam edir. Bu isə avtomatik olaraq Amerikanın anti-müsəlman, anti-Fələstin, anti-İran mövqeyində dayandığını təsdiqləyir. Belə ilkin şərtlərlə regiona gələn amerikalı yüksək vəzifəli şəxs hansı səmərəli təklif verə bilər? Faktiki olaraq, heç bir. Təcrübə də bunu tam sübut etdi.

C.Bolton İsraildə regionda sabitliyin təminini deyil, bütövlükdə situasiyanı İsrailin xeyrinə necə qoruyub saxlamağın yollarını müzakirə edib. Burada isə müsəlman ölkələri üçün hazırlanmış və daha çox etnik və məzhəb mənsubluğuna əsaslanan terror qruplarına dəstək ön plandadır. Bu üsul kənardan insan itkisi vermə-

dən ümumən vəziyyəti öz xeyrinə idarə etməyə imkan verir. İtiridkləri puldur, lakin onu da narkotikarət və silah satışı ilə terrorçulardan geri alırlar. Bu səbəbdən C.Boltonun hələ Türkiyəyə gəlmədən "küldərləri qətl etməyin" kimi cəfəng fikir səsləndirməsinin arxasında nələrin dayandığı yaxşı məlumdur.

Məsələ ondan ibarətdir ki, küldərləri daha çox kənardakı qüvvələr qətlə sürükləyirlər. Lakin söhbət bütövlükdə kürd xalqından gedə bilməz. Küldərlər mərd və qəhrəman xalq kimi həmişə vətəndaş olduqları dövlət və cəmiyyətlərə sədaqətli olublar. İndi də belədir. Kənar qüvvələr müəyyən radikal düşüncəli gəncləri yoldan çıxarmaqla cinayətlərə təhrik edib, bunu bütün xalqın adından təqdim etməyə çalışırlar. C.Bolton faktiki olaraq bunu Ankarada Türkiyə Prezidentinin müşaviri İbrahim Kalınla söhbətində təsdiq edib. O, bütün küldərləri deyil, ancaq YPG-ni nəzərdə tutduğunu deyib. Lakin belə etirafı məhdud dairelərdə etməklə yenə də ictimaiyyətə yalan danışırlar.

Ancaq Ankarada C.Boltonun çox informasiyalar ala bildi. Məlum oldu ki, Vaşinqton Türkiyənin

müstəqil Yaxın Şərq siyasətindən narahatdır. Donald Trampın komandasını hər şey maraqlandırır. Ankarada Moskva ilə nələri danışacaq? Fəratın şərq sahilinə daxil olduqda, hansı tədbirləri görəcək? Əgər Vaşinqton nələrisə qadağan etsə, Türkiyə ona əməl edəcəkmi? Və əsas olaraq Amerika Suriyanın şimalından çəkilmə prosesini uzatsa, Ankarada müstəqil davranacaq mı?

"Müttəfiq" in gizli planı: yeni terror qrupu və regional təhlükəsizliyə yaranan risklər

Bu kimi sualları türk ekspertlər danışıqlarda ifadə edilən fikirlər əsasında analiz edirlər. Onlar belə qənaətə gəlirlər ki, Con Bolton Ankaradan əliboş və cavabını tam olaraq almış durumda ayrılıb. Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdöğan isə C.Boltonla görüşməyi lazım bilməyib.

Bunlar geosiyasi aspektdə nəyi ifadə edir? Belə görünür ki, ABŞ Yaxın Şərq siyasətində ciddi heç bir dəyişiklik etmək fikrində deyil. Əksinə, özünü zahirən bir qədər kənara çəkilmə kimi göstərib, daha dərin vəziyyəti qarışdırmaqda davam edəcək. Amerika regiondakı əsas müttəfiqi ilə birlikdə minimum zərərle maksimum fayda prinsipi üzrə vəziyyəti öz marağına uyğun şəkildə salmaqda israrlıdır. Bu o deməkdir ki, Suriya məsələsində yeni strateji oyunlar başlayır. Bu mərhələdə daha çox Türkiyə və İran intriqaların, silahlı toqquşmaların alovuna atmaq niyyəti mövcuddur.

Bütün bunları Ankarada və Tehranda çox gözəl bilirlər. Deməli, 2019-cu ildə Yaxın Şərq məsələsində Rusiya, İran və Türkiyənin daha fəal əməkdaşlığı etmək şanslarının çox olduğunu etiraf etmək gərəkdir. C.Boltonun da tez-tez türk heyətindən R.T.Ərdöğanın Rusiyada V.Putinlə hansı məsələləri müzakirə edəcəyini soruşması təsadüfi deyil. Bunun fonunda amerikalı heyətin həm də "İran Suriyada güclənəməlidir" deməsi diqqəti çəkir. İbrahim Kalının amerikalılar çəkildikdən sonra Vaşinqtonun YPG ilə bağlı planlarının nədən ibarət olacağı barədə sualına cavab kimi C.Boltonun yenə də İran məsələsini ortaya atması çox məqamlardan xəbər verir.

Belə başa düşülür ki, Vaşinqton İŞİD problemini ortaya atan başlıca qüvvədir. İndi bu terror təşkilatının məhv edildiyini bəyan etməsi, ancaq meydana yeni terror təşkilatı çıxarmağa edilən işarədir. Əgər "əl-Qaidə" Əfqanıstan məsələsini "həll etmək", İŞİD İraq, İran və regionun digər müsəlman dövlətləri üçün bəla olmaq üçün yaradılmışdısa, YPG/PYD bu məqsədlərin inkişaf etdirilməsi üçündür. Bunun üçün hədəfdə Türkiyə və İranın olacağına şübhə yoxdur. Deməli, C.Bolton, əslində,

Türkiyəyə "sizin üçün yeni terror qruplaşması hazırlamış" deməyə gəlmişdi. Ankarada konkret dedi: "Hodri meydan"! (Yeni biz varıq, hazırıq, cürətin çatır, çıx meydana!).

ABŞ Prezidentinin milli təhlükəsizlik məsələləri üzrə müşavirinin Ankaranı vaxtından tez tərk etməsinin səbəbi, bircə, yuxarıdakı fikirlərdən aydın olur. C.Bolton Cənubi Qafqazda olduğu kimi, Yaxın Şərqdə də istədiyini ala bilmədi. Konkret olaraq Türkiyədə amerikalılara anlatıldı ki, artıq onların ssenariləri üzrə nə İranla, nə Suriya ilə, nə də küldərlə düşmən olmaq fikrində olan yoxdur. C.Bolton Ankaranı tərk edəndən bir qədər sonra Türkiyə İrandan yanacaq id-xalını bərpa edib.

C.Boltona açıq şəkildə bildirilib ki, Suriyaya hərbi müdaxilə üçün Türkiyə kimsədən izn almaq fikrində deyil. Lakin Ankarada atacağı addımlar barədə müttəfiqlərini xəbərdar edir. Rusiya və ABŞ-la informasiya mübadiləsi də bunun üçündür.

Ekspertlər C.Boltonun Türkiyəyə səfərindən sonra Suriya məsələsi ətrafında geosiyasi situasiyanın inkişaf istiqaməti ilə bağlı proqnozlar verirlər. Vaşinqtonun vəziyyəti daha da radikallaşdıracağını gözləmək olar. Çünki artıq Suriyada nizamlama prosesində nə Vaşinqton, nə də Təl-Əviv aparıcı deyil. Təşəbbüs Rusiyadadır. Regionda isə ən güclü oyunçu Türkiyədir. Bu iki qüvvə Suriyada və daha sonra bütövlükdə Yaxın Şərqdə geosiyasi dinamikanı Amerika üçün arzuolunmaz bir ritmə gətirə bilər. Bu prosesdə İsrailin maraqları ödənməyə, bunun fonunda isə İranın mövqeyi güclənə bilər.

Həmin gedişatın fonunda Qərbin indiyə qədər aktiv istifadə etdiyi terror qrupları yaradıb, istifadə edib, sonra onları yeniləri ilə əvəz etmək üsulu da ciddi zərər görmüş olar. Bununla Yaxın Şərqin müasir tarixində əhəmiyyətli bir dəyişiklik ola bilər. Çətin ki, Amerika və onun regiondakı müttəfiqi proseslərin bu istiqamətdə getməsinə kənardan sadəcə müşahidə etsinlər. Deməli, qarşıda daha mürəkkəb və çətin geosiyasi çarpışma durur. C.Boltonun Yaxın Şərqə səfərinin bəlkə də real nəticəsi bundan ibarətdir. Yəni o, hansısa məsələni həll edə bilmədi, əksinə, yeni intriqalara apara biləcək proseslərin toxumunu səpdi.

Doğrudur, Ankarada müəyyən məsələlərə dair ortaq fikirlər də formalaşmışdır. Məsələn, türk və amerikalı heyətləri arasında müzakirələrin genişləndirilməsi və ABŞ-ın Suriyadan çəkilməsinin konkret detallarının aydınlaşdırılması bu qəbildəndir. Lakin bu kimi "fəzailəşmələr" əsas məsələlər üzrə fikir ayrılığının fonunda xırda görünür. Bu mənada Con Boltonun səfərini uğurlu saymaq çox çətindir.

“Oxu!” sənədli filminin təqdimatı keçirilib

Yanvarın 11-də Yeni Azərbaycan Partiyasının İcra Katibliyinin inzibati binasında xurafatla mübarizəyə həsr olunan “Oxu!” adlı sənədli filmin təqdimatı olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fondunun dəstəyi ilə “Sağlam Gəncliyə Doğru” İctimai Birliyi tərəfindən hazırlanan “Oxu!” sənədli filminin rejissoru və ssenari müəllifi Orxan Fikrətoğludur.

Filmin nümayişindən sonra çıxış edən Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin (DQİDK) sədri Mübariz Qurbanlı bildirib ki, bu gün bir sıra ölkələrdə dinlərarası, məzhəblərarası münasibətlərdə gərginlik artsa da, respublikamızın tarixi ənənələri müxtəlif dinlərin nümayəndələrinin dinc yanaşı yaşamasına imkan verir. Azərbaycanın dünya üçün tolerantlıq nümunəsi olduğunu qeyd edən Komitə sədri qeyd edib ki, bu gün dünyaya dövlətləri ölkəmizin multikulturalizm və tolerantlıq modelinə böyük maraq göstərir. Dövlətimiz bütün dini konfessiyalar üçün bərabər münasibət mühiti yaradır.

Dünyada dini zəmində, eləcə də məzhəblərarası ədavətin qızışdırılması yolu ilə münasibət ocaqlarının yaradıldığını deyən

M.Qurbanlı bildirib ki, Prezident İlham Əliyev Azərbaycanda 2016-cı ili “Multikulturalizm İli”, 2017-ci ili isə “İslam Həmrəyliyi İli” elan etməsi ilə bütün dünyaya birlik və həmrəylik mesajı verdi.

Dini radikalizm və xurafat kimi təhdidlərin mövcud olduğunu bildiren Mübariz Qurbanlı qeyd edib ki, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən dini mühitdə cərəyan edən bu kimi mənfi tendensiyaların qarşısının alınması, eləcə də dini radika-

lizmlə mübarizənin effektivliyinin artırılması məqsədilə silsilə maarifləndirici tədbirlər həyata keçirilir. O, Dövlət Komitəsinin sifarişində ötən illər ərzində dini radikal, ekstremist qrupların törətdiyi fəsadları və təhlükələri ictimaiyyətə daha geniş şəkildə çatdırmaq üçün “Fitnə”, “Şəhadət”, “Vəhdət qanımızdadır”, “Üfüqdəki gələcək” adlı sənədli filmlərin çəkildiyini diqqətə çatdırıb. Vurğulanıb ki, “Oxu!” filmi isə xurafatla mübarizəyə həsr olunub, məhz gəncləri xurafat

kimi belədən uzaq tutmaq üçün hazırlanıb. Sənədli filmdə cəhələtin, elmsizliyin yol açdığı mənəvi boşluqlar və bunun nəticəsində xurafat hallarının artmasının yaratdığı təhlükələrdən söhbət açılır.

Dövlət Komitəsinin sədri bildirib ki, son dövrdə dini radikal qruplar ayrı-ayrı ölkələrdə ictimai-siyasi sabitliyi pozmağa, qarşıdurma yaratmağa cəhdlər edirlər. Bəzi ölkələrdə hətta buna nail olublar. “Bunu Suriyanın, İraqın, Əfqanıstanın və digər ölkələrin təmsalında görmək olar. Radikal dini qruplar olduqca təhlükəlidir. Ona görə də buna qarşı ciddi qabaqalayıcı tədbirlər görülməlidir. Ölkədə bununla əlaqədar müvafiq dövlət orqanları lazımı addımları atırlar”, - deyər Mübariz Qurbanlı qeyd edib.

Komitə sədri əlavə edib ki, bu il Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fondu tərəfindən bir neçə layihə həyata keçiriləcək. Bunlara kiçik-həcmli videoçarxların, sənədli filmlərin hazırlanması da daxildir.

Tədbirdə “Oxu!” sənədli filminin rejissoru və ssenari müəllifi Orxan Fikrətoğlu, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədr müavini Gündüz İsmayılov və YAP Gənclər Birliyinin sədri Seymur Orucov çıxış edərək filmin əhəmiyyətindən danışdı, gəncləri İslam dininin dəyərlərini dərinləndirməyə, dini xurafata və radikalizmə qarşı ideoloji mübarizədə fəal olmağa çağırıblar. Sonra filmə bağlı gənclərin suallarına cavablandırılıb və müzakirələr aparılıb.

Baş epidemioloq: Azərbaycanda donuz qripi xəstəliyi yoxdur

Yanvarın 11-də Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris Terapevtik Klinikasında ölkəmizdəki epidemioloji vəziyyətə həsr olunmuş mətbuat konfransı keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, mətbuat konfransında çıxış edən Səhiyyə Nazirliyinin baş epidemioloqu İbadulla Ağayev ölkədəki epidemioloji vəziyyətdən danışdı. Baş epidemioloq, həmçinin deyib: “Son zamanlar bəzi kütləvi informasiya vasitələrində (KİV) Azərbaycanın müxtəlif bölgələrində donuz qripinin olması barədə məlumatlar yayılıb. Həmin məlumatlar həqiqəti əks etdirmir. Ölkə ərazisində mövsümlə əlaqədar qrip xəstəliyinin müşahidə edilməsi normaldır. Əgər donuz qripi qeydə alınarsa, həmin xəstəliklə mübarizə aparmaq iqtidarındayıq. Bununla yanaşı, ölkəyə donuz qripinə qarşı vaksin gətirildiyi ilə də bağlı məlumatlara rast gəlinir. Donuz qripinə qarşı vaksin mövcud deyil”.

İ.Ağayev KİV nümayəndələrini dəqiqləşdirilməmiş məlumatları yaymamağa və əhali arasında təşviş yaratmamağa çağırıb. Klinikə Tibbi Mərkəzin infeksiya qəbul şöbəsinin müdiri Mahir Rəhimov Gürcüstanda yayılan donuz qripindən ölüm halına əslində stafilkok mikrobunun səbəb olduğunu deyib: “Qonşu ölkədə xəstələr qrip-

dən əlavə, bu törədiciyə də yoluxublar. Məhz həmin törədicilərin vəziyyətinin ağırlaşmasına və vəfatına səbəb olub. Donuz, quş və insan qripi eyni virusdur. Xəstəliyin adı harada tapılması və yoluxma mənbəyi ilə əlaqədarlıdır”. Mütəxəssislər mövsümü xəstəlik olan qripdən qorunmaq üçün gigiyenik qaydalara əməl edilməsinin və immuniteti gücləndirən qidaların qəbulunun vacibliyini diqqətə çatdırıb və media nümayəndələrinin suallarına cavablandırb.

Arturo Sandoval Heydər Əliyev Sarayında konsert proqramı ilə çıxış edəcək

Martın 2-də Heydər Əliyev Sarayında “Qremmi”, “Emmi” və “Billbord” mükafatları laureatı Arturo Sandoval konsert proqramı ilə çıxış edəcək.

AZƏRTAC xəbər verir ki, truba ifaçısı Arturo Sandoval zəmanəmizin ən görkəmli musiqçisi, ən parlaq ifaçılardan biridir. Dizzi Gillespinin şagirdi olmuş Arturo Sandoval 12 yaşından klassik trubada ifa etməyə başlayıb və tezliklə caz dünyasını özünə heyran etməyi bacarıb. O vaxtdan Arturo caz trubasında və flügerhornda ifa edən məşhur musiqçilərdən birinə, eləcə də pianoçu və bəstəkara çevrilib.

Sandoval truba və orkestr üçün konsertlərin müəllifidir. Onun hərətrəfli istedadını çoxsaylı ifaçılarla - Dizzi Gillespi, Vudi Şo, Mişel Leqran, Coş Qroban, Toni Bennet, Bill Konti, Stan Getz, Conni Metis, Frank Sinatra, Pol Anka, Rod Stüart, Alişa Kiz və başqaları ilə birgə çıxışında da görmək mümkündür. Sandoval çoxsaylı filmlər üçün musiqi bəstələyib.

12 yanvar 2019-cu il

Mehman Hüseynov məsələsi ətrafında Avropanın bəzi siyasi dairələrinin canfəşanlıq etməsi ard-arda suallar doğurmağa başlayıb. Bu sualların ilki isə budur: *əcəba, avropalılar bu "narahatlıqlarında" səmimidirlərmi? Əslində, bu sualın cavabını daha öncəki bənzər məsələlərdən də tapmaq olar. Məsələn, "siyasi məhbus" kimi saxta iddialarda bəlli Qərb təşkilatları daim Azərbaycana qarşı təzyiqli göstərməyə cəhd ediblər. Ancaq fakt budur ki, heç bir təzyiqli, təhdid və digər məsələlər müstəqil siyasət yürüdükdən Azərbaycan dövlətinə sirayət etməyib, bundan sonra da etməyəcək.*

Mehman Hüseynov kimlərin qurbanına çevrilib?

Daha bir məsələ, M.Hüseynovun, sözün əsl mənasında, aclıq aksiyası keçirərək, onun bundan zərər görməsini istəyənlərlə bağlıdır. Bu gün Əli Kərimli, Cəmil Həsəni, Gültəkin Hacıbəyli və sair sözdə müxalifətçilər bar-bar bağıraraq, məhz həmin qərəzli təşkilatlar qarşısında siyasi xal toplamaq və qrantlar əldə etmək məqsədi ilə M.Hüseynov kartından maksimum şəkildə yararlanmağa çalışırlar. Halbuki artıq bu adamın, ümumiyyətlə, heç bir aclıq aksiyası keçirmədiyini haqqında, günlərdir ki, sübuta yetirilmiş məlumatlar ictimaiyyətə bəlli edilib. Ədliyyə Nazirliyinin penitensiar xidmətindən tutmuş, hüquq müdafiəçilərinə və Ombudsman Aparatına qədər bütün müvafiq qurum və təşkilatlar, habelə, ayrı-ayrı məlumatlı şəxslər M.Hüseynovun heç bir aksiya-filan keçirmədiyini bəyan etdilər. Lakin gördüyümüz budur ki, M.Hüseynov, sadəcə, qurban seçilib - bəziləri tərəfindən iddia olunduğu kimi, hakimiyyətin deyil, məhz həmin iddia edənlərin özlərinin qurbanına..!

Ancaq gəlin görək, Avropadakı qəzərli təşkilatlar bu dırnaqarası kartdan məlum məqsədləri üçün istifadə edərkən, öz daxilində baş verən qeyri-humanizm oylarını, insan hüquq və azadlıq normalarının pozulmalarını, irqçilik, ayrışdırıcılıq reallıqlarını qəbul edirlərmi? Əsla, etmirlər!

Avropalı "başbilənlərin" bu cür oyunbazlıqları heç bir halda nə dövlətimizə, nə də qanunlarımıza sirayət edə bilməz

"Azərbaycanda demokratik dəyərlər tapdanır", "Söz və ifadə azadlıqları sıxışdırılır" tipli naftalin iyi verən saxta, əttökən bəyanatlar isə, necə deyirlər, dalbadal düzülüb yan-yana. Bəli, yene də ikili standartlar, şərböhtan və s...

Artıq ötən ilin 17 noyabr tarixindən başlayaraq, hazırkı dövrə qədər davam edən "sarı jiletli" etirazlarının dağıdılmasında üzə çıxmış rəsmi rəqəmlər insanlarda dəhşət doğurur. Təkcə, 3 aya yaxın müddətdə bu aksiyalarda 5600 nəfər saxlanılıb, 1000-dən çox insan həbslərə məruz qalıblar. Həbs olunanlar arasında müxtəlif işçi dərəcələrinin, hüquq-müdafiə təşkilatlarının, eləcə də, sosial bloger və reportyorların da olduğu bir sıra xarici KİV-lər tərəfindən dünyaya ictimaiyyətinə çatdırılıb. Bütün bunlarla yanaşı, kütləvi etirazlar zamanı 10 nəfər həlak olub, 1000-dən çox insan isə yaralanıb. Onlardan bir çoxunun vəziyyəti ağır olaraq qalmaqdadır. Daha 100 nəfərə yaxını isə ömürlük şikəst olaraq, əlillərə çevrilib.

Üstəlik, Fransa hakimiyyəti icazəsiz mitinq və aksiyaların keçirilməsinə görə daha ağır cəzaların verilməsi ilə bağlı qanun qəbul etməyə hazırlaşır. Ancaq buna rəğmən, Fransanın məlum dairələri M.Hüseynov məsələsində Azərbaycana hədəfə alaraq, "demokratiyaçılıq" etməyə səy göstərir. Əlbəttə ki, boğazdan yuxarı və heç bir hüququ olmadan ölkəmizin daxili işlərinə müdaxilə edə

Avropalıları "narahat" edən Mehmandır, yoxsa?

Və ya "Qoca qitə" zamanında addım atmasa, çox gec və ağır nəticələrlə üz-üzə qalmış olacaq

rək, özlərini "ağıllı", "humanist" göstərməyə çalışan avropalı "başbilənlərin" bu cür oyunbazlıqları, heç bir halda, nə dövlətimizə, nə də qanunlarımıza sirayət edə bilməz.

Əgər bunu edə bilmirlərsə, sosial siyasətin gerçək inkişafı üçün Azərbaycanın həyata keçirdiyi uğurlu layihələrə müraciət edərək, bəhrələnsinlər

Yaxşı olardı ki, onlar gedib öz artan, həttə daha ağıra doğru inkişaf edən daxili siyasi-iqtisadi böhranlarının dərini çəksinlər. Misal üçün, pensiyaçıların təqaüdlərini artırınsınlar, enerji tariflərini günbəgün qaldırmasınlar və s. Əgər bunu edə bilmirlərsə, sosial siyasətin gerçək inkişafı üçün Azərbaycanın həyata keçirdiyi uğurlu layihələrə müraciət edərək, bəhrələnsinlər.

Yaxud biz, 2017-ci ildə İspaniyada kataloniyalıların etirazlarına qarşı ispan polisinin hakimiyyətin göstərişinə əsasən, amansızlıq göstərməsini də xatırlaya bilərik. Bu hadisələrdə də ölənlər, yaralananlar, əlil qalanlar, həbsə atılanlar, bu gün də həbsə olanlar var. Nəyə görə, Azərbaycanı aclıq aksiyası keçirmədiyi ifşa olunmuş M.Hüseynova görə hədəfə alan Avropa qurumları həmin hadisələrə azca da olsa, barmaq yelləmədilər? Yoxsa Azərbaycanı zəifmi bilirler? Əgər belədirsə, kökündən yanılırlar. Əksinə, Azərbaycan istər regionda, istərsə də Avropada öz inkişafı, gücü və qüdrəti ilə çoxlarında qibtə hissləri oyatmaqdadır.

"PEGİDA"-nın 2015-ci ildə "Praqa Deklarasiyası" adlı üz qararı

Söz yox ki, 2011-ci ildə Böyük Britaniyada baş verən hadisələr və sosial şəbəkələrə qoyulan qadağalar, ABŞ-da "Çıxaqonu zəbt et" şüarının sonradan digər ştatlara da sıçraması, nəticədə, on minlərlə insanın həbslərə atılması və mətbuata göstərilən təzyiqlər yuxarıda qeyd edilənlərin tərkib hissəsi olaraq vurğulana bilər.

İndi M.Hüseynov məsələsi və bu məsələdən maddi və s. dividendlər əldə etməyə çalışanların boş hay-küyləri birdən-birə avropalıları "narahat" edirmiş...

Amma onlar, hər nədənsə, "Müsəlmanlar Avropadan rədd olsun", "Avropa islama yox deyir", "Miqrant siyasətinə yenidən baxıl-sın!" tipli irqçi, ksenofob şüarlar səsləndirən radikal çağırışları görməzləkdən, eşitməzləkdən gəlirlər. Cəmi 3 il qabaq - 2015-ci ildə

"PEGİDA"-nın (Qərbin İslamlaşmasına Qarşı Vətənsəvr Avropalılar) Çexiyanın paytaxtı Praqada keçirdiyi toplantıda Yaxın Şərqdən və Afrika çöllərindən Avropaya axın edən müsəlman miqrantlara qarşı hücum qərarının verilməsindən sonra dəhşətli günlər başladı. "Praqa Deklarasiyası" adlanan və avropalıların üz qararı hesab edilən sənədi qəbul edənlər, məhz onda "Avropanın islamlaşdırılmasına qarşı savaşımaq hamımızın ortaq məqsədidir" deyə bəyan etdilər, bunun üçün, hətta layihə qrantları üzə-

lar olunur. Hücum edənlər məscidləri mürdarlayır və ora donuz tullantıları atırlar. Bu, Avropada "vicdan azadlığı"nın səviyyəsini göstərir. Almaniyanın federal kriminal xidmətinin prezidenti Holqer Myunx "Tagesspiegel" nəşrinə müsahibəsində bildirdi ki, 1998-ci ildən 2011-ci ilə qədər Almaniyanın hər yerində miqrantları öldürən radikal sağçıların "zirzəmilərdən çıxması" riski artır. Müsəlmanlara edilən hücumların arxasında nasistlərin olması faktı da bunu deməyə əsas verir.

Beləliklə, Azərbaycanda hər hansı kiçik bir hadisəni, elə götürək M.Hüseynov məsələsini bəlli maraqlarından doğan qərəzləri ilə siyasiləşdirən avropalılar, bir az da belə davam etsələr, öz daxilərinə baş alıb gedən pozuntuların qarşısını, ümumiyyətlə, ala bilmək gücündə olmayacaq. Ona görə də, çox yaxşı olardı ki, avropalı başbilənlər və onların Avropa Şurası, Avropa İttifaqı, Avropa Parlamenti, həmçinin, BMT-nin əlaqədar qurumları nə qədər gec deyilsə, elə Avropada demokratiyanın, insan hüquq və azadlıqlarının pozulmasının qarşısını alsınlar. Yoxsa həm gec, həm də ağır nəticələrlə üz-üzə qalmış olacaqlar.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Bakı-Sumqayıt-Bakı elektrik qatarlarının hərəkəti müvəqqəti dayandırılır

Bakı-Sumqayıt-Bakı marşrutu ilə hərəkət edən elektrik qatarlarının hərəkəti müvəqqəti dayandırılır. "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-nin ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə AZƏRTAC-a bildirilib ki, Sumqayıt sərnişin stansiyasının tək və cüt yollarında aparılan təmir-bərpa işləri ilə əlaqədar olaraq, yanvarın 12 və 13-də Bakı-Sumqayıt-Bakı marşrutu ilə hərəkət edən elektrik qatarlarının hərəkəti ləğv edilir.

Məşhur amerikalı aktrisa vəfat edib

Məşhur amerikalı aktrisa Verna Blum 81 yaşında dünyasını dəyişib. TASS informasiya agentliyi xəbər verir ki, aktrisa son illər demensiyadan (ağlın zəifləməsi, əvvəllər qazanılmış bilik və vərdişlərin, həyat keyfiyyətlərinin bu və ya digər dərəcədə itirilməsi) əziyyət çəkirdi. Qeyd edək ki, 1938-ci ildə anadan olan V.Blum "Heyvanxana", "Küçə səhnəsi", "İşdən sonra" kimi filmlərdəki rolları ilə məşhur olub.

Azərbaycan dünya dövlətləri ilə əməkdaşlığı daha da genişləndirir

Azərbaycanın real həyat tərzini, onun inkişafı, daxili siyasi sabitliyin təmin olunması, əmin-amanlıq, ölkəmizdə beynəlxalq səviyyədə olan tədbirlərin təşkilatçıları, müxtəlif ölkələrinin nüfuzlu mətbu orqanlarında, internet portallarında və televiziya kanallarında işıqlandırılır.

"Neft, qaz və göydələnlər". Azərbaycan dünyanı cəlb edir, "Azərbaycanın İtaliya üçün əhəmiyyəti", "Azərbaycan demokratiyanın tərkib hissələrini tam şəkildə cəmləşdirir" kimi onlarla belə məqalələrdə Azərbaycanın enerji təhlükəsizliyi sahəsində Avropanın regiondakı əsas tərəfdaşı olduğu, iqtisadi inkişafı, regionun lider ölkəsinə çevrilməsi, Azərbaycan müsəlman ölkəsi kimi xalqlar arasında mədəniyyətlərarası dialoqu tam dəstəkləməsi, Azərbaycanın ilk milli "Azerspace-1" telekommunikasiya peykinin orbitə buraxılması, BMT Təhlükəsizlik Şurası kimi mötəbər bir təşkilata üzv olması və s. məsələlər qeyd olunur. Şəffaflığın artırılması məqsədilə Azərbaycanda "ASAN Xidmət" in təsis edilməsi və bu xidmətin yaradılmasının müxtəlif xidmətlərdən istifadənin asanlaşdırıldığı, elektron-idarəetmə sahəsində yeniliklərin tətbiqinə şərait yaradıldığı vurğulanır. Bu gün Azərbaycan sivil ölkə kimi beynəlxalq nüfuz və yüksək imicə sahib ölkə olaraq təqdim olunur. Dünya ölkələri ilə müxtəlif sahələrdə olan əməkdaşlıq belə diqqətdən kənar qalmır. Bir çox dünya ölkələri ilə olduğu kimi, Azərbaycanın Çinlə də arasında müxtəlif sahələrdə olan əməkdaşlıq əlaqələri mövcuddur. Məlumdur ki, "Çin gəncliyi" qəzetində Azərbaycan-Çin elmi-ədəbi əlaqələrinə aid dərc olunan məqalədə Çin və Azərbaycan arasında dostluq əlaqələrinin sürətlə güclənməsi ilə iki ölkə arasında elmi mübadilənin inkişafının

daha intensiv xarakter aldığı, yeni elmi nailiyyətlərin qazanıldığı yer almışdır. Müasir dövrimizdə Azərbaycan Avrasiyada mədəniyyət körpüsü və qovşağı rolunu getdikcə artırmaqdadır. Qədim İpək Yolu Azərbaycan və Çin xalqlarını bir-birinə daha da yaxınlaşdırıb. Hazırda Azərbaycan-Çin münasibətləri sürətlə inkişaf etməkdədir. Bütün bunlarla yanaşı, elmi mübadilənin güclənməsi iki xalqın bir-birinə daha yaxından tanınmasına zəmin yaradır və ölkələr arasındakı dostluğu daha da dərinləşdirir.

Vurğulamaq yerinə düşər ki, 2015-ci ildə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Çin Xalq Respublikasına dövlət səfəri zamanı iki ölkə arasında "İpək Yolu iqtisadi kəmərinin birgə inkişafı haqqında anlaşma memorandumu", təhsil, dəmir yolları, nəqliyyat və digər sahələrdə əməkdaşlığa dair bir sıra sənədlər imzalanıb ki, bu sənədlər iki ölkənin konkret sahələrdə əməkdaşlığı üçün özül zəmin yaradaraq, konkret istiqamətləri müəyyənləşdirib.

Hazırda dövlətlərarası razılaşma əsasında təhsil və elm sahəsindəki müqavilələr uğurla həyata keçirilir. Azərbaycan-Asiya ədəbi əlaqələri şöbəsi çərçivəsində, artıq burada Çin Tədqiqatları Mərkəzi fəaliyyət göstərir. Bundan sonra təşkilatlanma daha da güclənəcək və tədqiqatçıların sayı artacaqdır. Bu günlərdə isə Çində turizm üzrə ixtisaslaşan "Travel Channel" internet televiziya kanalının "Dünyaya

baxış" proqramının növbəti buraxılışı Azərbaycana həsr olunub.

Verilişdə Azərbaycanın tarixi, zəngin mədəni irsi, coğrafi mövqeyi, turizm potensialı və mətbəxindən söz açılıb. Qeyd olunub ki, Şərqi Avropa ilə Qərbi Asiya arasında yolların qovuşduğu yerləşən Odlar Diyarı - Azərbaycan tarixi ənənələri və müasirliyi birləşdirən ölkə olmaqla yanaşı, qədim və sirlə abidələri və rəngarəng təbiəti ilə diqqəti cəlb edir.

Verilişdə xalqımızın tarixində və mədəniyyətində xüsusi yeri olan odla bağlı abidə və ənənələrdən, o cümlədən, heç bir təbiət hadisəsinin söndürə bilmədiyi "Yanar dağ"dan, uzun əsrlər boyu ibadətqah kimi istifadə olunan "Atəşgah" məbəbindən, müasir Bakının rəmzi olan "Alov qüllələri"ndən söz açılıb. Bundan başqa, paytaxt Bakının tarixi və müasir görkəmindən, bir neçə əsrlik tarixi olan, hazırda da yaşayış məkanı kimi istifadə edilən və UNESCO-nun Maddi İrs Siyahısında yer alan İçərişəhərdən, haqqında rəvayətlər gəzən Qız Qalasından, Qobustan Qorugundan ətraflı bəhs olunub.

Bütün bunlar, dünya mətbuatında yer alan məqalələr, bir daha göstərir ki, Azərbaycan dünya dövlətləri ilə müxtəlif sahələrdə əməkdaşlıq əlaqələrini genişləndirir və nüfuz sahibi olaraq qəbul edilir.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

İmadəddin Nəsimi Azərbaycanın dahi söz ustasıdır

Bildiyimiz kimi, 2019-cu ildə böyük Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri İmadəddin Nəsiminin anadan olmasının 650 illiyi tamam olur. İmadəddin Nəsimi Azərbaycan xalqının ümumbəşər mədəniyyətinə bəxş etdiyi qüdrətli söz ustalarındandır. O, Şərqi zəngin mədəni-mənəvi sərəvətləri üzərində ucalmış və bədii söz sənətinin son dərəcə qiymətli incilərini meydana gətirmişdir.

Mütəfəkkir şairin dərin poetik fikirlərlə fəlsəfi görüşlərinin vəhdətində olub, dövrün elmi-fəlsəfi düşüncəsinin aydın ifadəsinə çevrilmiş müstəsna əhəmiyyətli ədəbi irsi qədim köklərə və çoxəsrlik ənənələrə malik Azərbaycan ədəbiyyatı tarixində xüsusi mərhələ təşkil edir. Nəsimi dünya poeziyasının ən kamil nümunələri sırasında diqqətəlayiq yer tutan əsərlərində daim insanın əzəmətinə, insani məhəbbəti və şəxsiyyətin azadlığını tərənnüm etmişdir. Anadilli şeirin humanist ideyaları, yeni məzmun, deyim tərzini və bədii lövhələrlə daha da zənginləşməsində unudulmaz şairin misilsiz xidmətləri vardır. Nəsiminin mənbəyini xalq ruhundan almış parlaq üslubu orta əsrlər Azərbaycan dilinin mənə imkanlarını bütün dolğunluğu və rəngarəngliyi ilə əks etdirir. Sənətkarın yaradıcılığı bir sıra xalqların bədii-ictimai fikrinin inkişafına qüvvətli təsir göstərmişdir. Nəsimi irsinin Azərbaycan xalqının mədəniyyət xəzinəsində layiqli yerini tutması ötən əsrin 70-ci illərində öz geniş fəaliyyəti sayəsində tarixi-mədəni dəyərlərimizə münasibətdə əsaslı dönüş yaratmış ümummilli lider Heydər Əliyevin adı ilə bilavasitə bağlıdır. Məhz ulu öndərin təşəbbüsü ilə Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndələrindən ilk dəfə Nəsiminin 600 illik yubileyi YUNESKO-nun tədbirləri siyahısına daxil edilmiş və 1973-cü ildə beynəlxalq miqyasda qeyd olunmuşdur. Həmin dövrdən etibarən Nəsimi irsinin və bütövlükdə klassik Azərbaycan mədəniyyətinin daha əhatəli araşdırılması istiqamətində mühüm addımlar atılmışdır. Nəsiminin yaradıcılığı artıq millimənəvi varlığımızın ayrılmaz tərkib hissəsidir. Azərbaycan ədəbiyyatı və incəsənətində Nəsiminin yadda qalan obrazı yaradılmış, Bakının mərkəzində şairin əzəmətli heykəli ucaldılmışdır. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Dilçilik İnstitutu Nəsiminin adını daşıyır. 2017-ci ilin may ayında Parisdə YUNESKO-nun baş qərar-gahında Nəsiminin vəfatının 600 illiyinin qeyd edilməsi və 2018-ci ilin sentyabr ayında ölkəmizdə Nəsimi şeir, incəsənət və mədəniyyət festivalının təntənəli şəkildə keçirilməsi ölməz şairin xatirəsinə dərin ehtiramın ifadəsi hesab oluna bilər. İmadəddin Nəsiminin adı həqiqətə naminə, fikir azadlığı yolunda qəhrəmanlığın rəmzi kimi əbədiləşib, əsrlərdən bəri Şərq xalqlarının yaddaşında yaşamaqdadır.

Qeyd edək ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev böyük Azərbaycan şairi İmadəddin Nəsiminin 650 illik yubileyini nəzərə alaraq 2019-cu il ölkəmizdə "Nəsimi ili" elan edib.

Nailə Məhərrəmov

"2019-cu ilin "Nəsimi ili" elan edilməsi ədəbiyyatımıza verilən dəyərdir"

və Azərbaycanın Rusiyadakı səfirliyinin dəstəyi ilə Moskva "Nəsimi - poeziya, incəsənət və mədəniyyət festivalı" çərçivəsində Moskva Dövlət Beynəlxalq Münasibətlər İnstitutunda (MDBMI) Nəsiminin büstünün təntənəli açılış mərasimi olub. Bütün bunlar ölkəmizdə Nəsimi yaradıcılığına verilən yüksək qiymətin göstəricisidir.

J.Əliyeva qeyd edib ki, ümumiyyətlə, İmadəddin Nəsimi Azərbaycan xalqının ümumbəşər mədəniyyətinə bəxş etdiyi qüdrətli söz ustalarındandır: "O, Şərqi zəngin mədəni-mənəvi sərəvətləri üzərində ucalıb və bədii söz sənətinin son dərəcə qiymətli incilərini meydana gətirib. Nəsimi irsinin Azərbaycan xalqının mədəniyyət xəzinəsində layiqli yerini tutması Ümummilli lider Heydər Əliyevin adı ilə bilavasitə bağlıdır. Məhz Ulu Öndərin təşəbbüsü ilə Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndələ-

rindən ilk dəfə Nəsiminin 600 illik yubileyi YUNESKO-nun tədbirləri siyahısına daxil edilib və 1973-cü ildə beynəlxalq miqyasda qeyd olunub. Həmin dövrdən etibarən Nəsimi irsinin və bütövlükdə klassik Azərbaycan mədəniyyətinin daha əhatəli araşdırılması istiqamətində mühüm addımlar atılıb. Nəsiminin yadda qalan obrazı yaradılmaqla yanaşı, onun haqqında tarixi film çəkilib, şəhərin mərkəzində şairin əzəmətli heykəli ucaldılıb, hətta Bakının ən böyük rayonlarından biri onun adını daşıyır. Hətta Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Dilçilik İnstitutunun da adı Nəsiminin adındadır. Bir sözlə ifadə etsək Azərbaycanda Nəsimi yaradıcılığı daim diqqətdə olub və ölkə başçısının son sərəncamı bu diqqətin məntiqi davamı kimi qiymətləndirilməlidir".

Nailə Məhərrəmov

"Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə 2019-cu ilin "Nəsimi ili" elan edilməsi, dövlət başçısının, dövlətimizin ədəbiyyata, mədəniyyətə verdiyi dəyərin növbəti göstəricisi və nümunəsidir". Bu fikirləri SİA-ya açıqlamasında Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsinin sədr müavini, deputat Jalə Əliyeva deyib.

2019-cu ilin "Nəsimi ili" elan edilməsinin təsadüfi olmadığını dilə gətirən deputat bu qərarı Prezident İlham Əliyevin ötən ilin noyabrında Nəsimin 650 illik yubileyinin yüksək səviyyədə qeyd olunması ilə bağlı imzaladığı sərəncamın davamı kimi qiymətləndirib: "Bundan əlavə, ötən ilin noyabr ayının 19-da Heydər Əliyev Fondunun təşkilatçılığı

12 yanvar 2019-cu il

Dünən Yeni Azərbaycan Partiyası Masallı rayon təşkilatının qərargahında 2018-ci ilin yekunları və 2019-cu ildə qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan tədbir keçirilib.

Tədbirdə YAP Masallı rayon təşkilatının sədri Seyfəddin Əliyev çıxış edərək, ölkəmizin ötən ili uğurla başa vurduğunu, 2019-cu ilə - yeni inkişaf qədəm qoyduğunu söyləyib: "Qazanılan bütün müvəffəqiyyətlərdə Ulu Öndər Heydər Əliyevin yaratdığı Yeni Azərbaycan Partiyasının əməyi vardır. Ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında aparıcı rol oynayan Yeni Azərbaycan Partiyası həyatımızın bütün sahələrində tərəqqiyə nail olmaq məqsədilə yüksək fəallıq nümayiş etdirir".

Prezident İlham Əliyevin Sədri olduğu Yeni Azərbaycan Partiyasının cəmiyyətin bütün sahələrini əhatə etdiyini vurğulayan rayon təşkilatının sədri S.Əliyev onu da qeyd edib ki, YAP malik olduğu strateji resurslarla Azərbaycan siyasi sisteminin alternativsiz siyasi güc mərkəzidir: "YAP-ın cəmiyyətə təqdim etdiyi dəyərlər və məqsədlər artıq siyasi ənənə kimi səciyyələndirə biləcəyimiz ideoloji tezislər vasitəsilə Azərbaycan xalqı tərəfindən yüksək qiymətləndirilir".

S.Əliyev qeyd edib ki, yola saldıığımız 2018-ci il müstəqil respublikamız üçün əlamətdar hadisələrlə yadda qaldı: "Ən böyük tarixi hadisə ötən il aprelin 11-də keçirilən

YAP Masallı rayon təşkilatı 2018-ci ilin yekunlarına dair tədbir keçirib

növbəti prezident seçkiləri, Azərbaycan seçicilərinin böyük əksəriyyətinin bu seçkilərdə fəal iştirak etməsi və Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyevin seçicilərin 86,02 faiz səsini qazanaraq, yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməsi olub".

Rayon təşkilatının sədri onu da vurğulayıb ki, YAP Masallı rayon təşkilatının 106 ilk ərazi təşkilatlarında 11266 partiya üzvünü özündə birləşdirir. Onlardan 3391 nəfərini qadınlar, 3223 nəfərini gənclər təşkil edir. Təkcə 2018-ci ildə 252 nəfər ərizə ilə müraciət edərək, partiyanın sıralarına qəbul olmuşdur ki, onlardan 111 nəfərini qadınlar, 167 nəfərini gənclər təşkil edir.

Tədbirdə Bədəlan ərazi ilk partiya təşkilatının sədri Arif Mehtiyev, Dəfinə Lisey ərazi ilk partiya təşkilatının sədri Taleh Əkbərov, Türköbə ərazi ilk partiya təşkilatının sədri Leyla Əzizova və başqaları çıxışlarında ölkədə, eləcə də, rayonda gedən quruculuq və abadlıq işlərindən söz açaraq, Yeni Azərbaycan Partiyasının uğurlarından bəhs ediblər.

Sonda partiyanın və rayonun ictimai-siyasi həyatında yaxından iştirak edən bir qrup partiya fəalına YAP Masallı rayon təşkilatının Fəxri Fərmanı və qiymətli hədiyyələr verilib. Həmçinin, partiya sıralarına yeni qəbul olunanlara üzvlük vəsiqələri təqdim olunub.

Rəfiqə KAMALQIZI

Karaqanda olayları - erməni təxribatı davam edir

Bu amilin özü, ermənilərin daim milli-etnik zəmində başqa xalqlara, xüsusilə, türksoylulara qarşı nifrətlə baxdıqlarını sübuta yetirir

Qazaxıstanın Karaqanda şəhərində baş vermiş və qazax gəncin qətl ilə nəticələnmiş erməni təxribatının təfərrüatları məlum olduqdan sonra, bu məsələ Ermənistanın daxilində də çoxsaylı müzakirələrə səbəb olmaqdadır. Daha dəqiq desək, ermənilər hazırda bütün cəhdlərini sözügedən cinayət hadisəsində "başqa qüvvələr" in əlinin olması iddiaları üzərində qururlar. Belə ki, bundan öncə, Qazaxıstanın erməni diasporunun nümayəndələri yalan və şər informasiyaları ilə hadisə ətrafındakı ictimai rəyi çəşürməyə çalışmışdılar. Onlar qətlin guya azərbaycanlılar tərəfindən törədildiyini, lakin hüquq-mühafizə orqanlarının həmin "azərbaycanlıları" gizlətməkdən ötrü, onlara erməni ad və soyadları verdiklərini həyasızcasına bəyan edirdilər. Lakin rəsmi məlumatlarla çıxış edən hüquq-mühafizə orqanları bu iddiaları dərhal yalanlayaraq, saxlanılanların, məhz erməni olduğlarının videogörüntülərini ictimailəşdirərək, çirkin iddialara son qoydu.

Qagik Tsarukyan deputatını Karaqandaya niyə göndərdi?

Karakanda hadisələri ətrafında ermənilərin məkrli təxribatları, təəssüf ki, davam etməkdədir. Ermənistanın "1news.am" saytı "Çiçəklənən Ermənistan" partiyasının lideri Qagik Tsarukyanın partiyasından olan deputat Arman Abovyanı vəziyyətlə tanışlıq üçün Qazaxıstana göndərərək. Bununla bağlı erməni deputatının özləri də məlumat veriblər. Lakin həmin məlumatların hər birinin arxasında aşkar erməni xislətinin dayanması göz önündədir. Misal üçün, Abovyan iddia edib ki, guya onun səfəri çərçivəsində "üç faktı" aşkar etmək olubmuş. "Birinci, heç bir milli zəmində qarşıdurmalar baş verməyib. İkinci, dövlətlər və güclər olub ki, onlar bu məsələyə müdaxilə etməyə çalışsınlar və Qazaxıstan hakimiyyəti

bu məsələyə ciddi köklənərək, qarşıdurmaların baş verməməsi üçün çalışsın".

Məhz bu amilin özü, ermənilərin daim milli-etnik zəmində başqa xalqlara, xüsusilə, türksoylulara qarşı hər zaman nifrətlə baxdıqlarını sübuta yetirir

Beləliklə, erməni deputatının təxribatını belə müəyyən etmək olar - o, milli zəmində qarşıdurmaların baş vermədiyini iddia etsə də, Karaqanda və Qazaxıstanın digər şəhərlərində erməni özbaşınalığına və həyasızlığına son qoyulması tələbi ilə küçələrə axışan minlərlə qazax öldürülən gəncin, məhz türksoylu olduğuna görə qətlə yetirildiyini bildiriblər. Məhz bu amilin özü, ermənilərin daim milli-etnik zəmində başqa xalqlara,

xüsusilə, türksoylulara qarşı hər zaman nifrətlə baxdıqlarını sübuta yetirir.

Digər tərəfdən, öz iyrencliklərini, qaniçənlik və terrorçu baxışlarını başqa millətlərin və xalqların üzərinə atmağa adət etmiş ermənilər indi də Karaqanda olayında, guya başqa dövlətlərin maraqlarının olması məsələsini ortalığa atmaqla, Ermənistanın təcavüzkar, istilaçı və işğalçılığını gizlətməyə cəhd edirlər. Lakin bu cəhdləri də uğursuzdur, çünki onların işğalçılıq və monoetnik siyasət aparmalarını beynəlxalq qurumlar, təşkilatlar da təsdiq ediblər.

Hətta mövcud cinayət faktı ilə yanaşı, ortada ermənilərə xas milli və etnik zəminində düşmənçilik toxumlarının varlığı sübutu ola-ola, aşkar erməni həyasızlığı göz önündədir. Bu fakt, uzun illərdir ki, öz təsdiqini tapıb və artıq bütün dünyada sübuta yetirilib ki, ermənilər harada olmalarından və yaşamalarında asılı olmayaraq, həmin xislətlərini dəyişilməyiblər.

Rövşən RƏSULOĞ

Əcnəbilər deportasiya edildilər

Yanvarın 10-da Daxili İşlər Nazirliyi, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi və Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti tərəfindən həyata keçirilmiş birgə tədbir nəticəsində Bakı şəhəri Binəqədi rayonu M.Ə.Rəsulzadə qəsəbəsində yerləşən yaşayış evində bir qrup əcnəbi vətəndaşın da iştirak etdiyi qeyri-qanuni dini fəaliyyət aşkarlanıb.

Komitədən SİA-ya verilən məlumata görə, qeyd olunan ünvanda humanitar yardım adı altında missionerlik fəaliyyəti, o cümlədən qeyri-qanuni dini təbliğatla məşğul olan əcnəbi vətəndaşlar barəsində müəyyən edilmiş tələblərə uyğun olaraq inzibati qaydada protokol tərtib edilərək məhkəməyə göndərilib. Məhkəmənin qərarına əsasən həmin əcnəbi vətəndaşlar cərimə olunmuş və ölkəmizdən deportasiya edilmişlər.

Əyyubi sultanı Süleyman Xanın məzarı tapılıb

Türkiyənin Batman şəhərinin Hasankeyf rayonunda aparılan qazıntılar zamanı Əyyubilər sultanı Süleyman xanın məzarı aşkar edilib. Anadolu agentliyinin məlumatına görə, qazıntılar zamanı əlavə olaraq altı tarixi məzar da aşkar olunub. Sultan Süleyman xanın məzarı, məzar daşları, sənduqə və çıxarılan skeletlər qoruma altına alındıqdan sonra Martin Artuk Universitetinə göndərilib. Tədqiqat işlərindən sonra çıxarılan skelet və sənduqə yenidən qaytarılaraq Hasankeyf Muzeyində mühafizə ediləcək.

12 yanvar 2019-cu il

Erməni diğalarına kölə olan şərəfsizlik simvolları

“Siyasi mühacir” adı altında olan bu əxlaqsızların ermənidən artıq erməni olması şübhə doğurmur

Sirr deyil ki, Azərbaycanın günbəgün inkişafını görməyən, şəxsi maraqlarına görə milli dəyərimizi gözəndən salan “sapı özümüzə olan baltalar” həmişə olub, bu gün də var. Azərbaycanın uğurlu inkişafından qıcıqlanan erməni lobbisinin maliyyələşdirdiyi bu əxlaqsızlar və satqınlar - Emin Milli, Orduxan Teymurxan, Tural Sadıqlı, Məhəmməd Mirzəli, Rafael Pirişev, Həbib Müntəzir və digərləri həyasızcasına çirkin əməllərindən əl çəkmək istəmir.

Haqq nazirlər, amxma üzülmez

Gec-tez, ermənilərə qahmar çıxan O.Teymurxan, V.İsgəndərli, R.Pirişev... kimi erməni diğalarının köpekleri törətdikləri cinayət əməllərinə görə cəzasını çəkməlidirlər və çəkəcəklər də. Bu gün bu mənəviyyətsiz və satqın “siyasi mühacir” adlı siyasət rüşeymlər, sosial şəbəkələrdə Azərbaycana qarşı “savaş” açmaq tapşırığını yerinə yetirmək-

lə, erməni sevgilərini nümayiş etdirlərsələr də, heç nə dəyişməyəcək və necə ki, heç bir şey də əldə edə bilmirlər. Çünki Avropa ölkələrinə sığınan və son vaxtlaradək trivial videoblogerliklə, bir də məzumsuz və proqramsız “müxalifətçi”liklə məşğul olan kif atmış tefəkkürlü “siyasi mühacirlər” “bütün dünyada aksiyalara başlayacağıq” söyləyirlər. Bəd-bəxtçilik, əxlaqsızlıq, mənəviyyətsizlik və tərbiyəsizlik budur. Çünki heç bir halda sabah hansı addımları atacaqları barədə mə-

lumatları yoxdur. Çünki bu əxlaqsız və tərbiyəsizlər idarə olunanlardır. Bu çarəsiz və bəd-bəxtlər anlamırlar ki, aqressiv, emosional, şər, böhtan atmaqla bu günə kimi heç nəyə nail ola bilməyiblər və o xəyalların üstünü də, artıq çoxdan toz basıb. Bir də haqq nazirlər, amma üzülmez. Əgər bu gün dünya ictimaiyyətinin ermənilərin törətdikləri Xocalı soyqırımını pislədiyi indiki bir vaxtda O.Teymurxan kimi erməni qulbəçisinin Avropada ermənilərə dəstək olması, bir

daha göstərir ki, onların Azərbaycan hakimiyyətinə qarşı apardığı riyakar mübarizədə milli mənafeyə xidmət edən heç nə yoxdur. Diqqət edin: ermənilərin işğal etdikləri ərazilərimizdəki tarixi abidələrimizi, azərbaycanlıların uyduqları qəbiristanlıqları dağıtmasını bütün dünya, hətta UNESCO və İSESCO kimi mötəbər beynəlxalq təşkilatlar pislədiyi və bunu vandalizm adlandırdığı halda, erməni xislətli əxlaqsızlar iddia edirlər ki, ermənilər bizim qəbiristanlıqlarımızı dağıtmayıblar. Ermənipərəstlik bu satqınların gözünü o qədər tutub ki, o, hətta Üzeyir Hacıbəyli və Xan qızı Nəvəvanın abidələrinin güllələnməsini belə unudublar. Çünki erməni puluna satılanlarda qeyrət və layəqət axtarıb tapmaq qətiyyətinə mümkün deyil. Əlbəttə ki, Orduxana haqq qazandırmaq üçün gərəkdir ki, vicdanın tam susmuş olsun. Ancaq vicdanın susduğu yerdə isə şeytan at oynadar. Bu faktdan sonra Avropada oturan bu əxlaqsızların ermənidən artıq erməni olması şübhə doğurmur.

Rəfiqə HÜSEYNOVA

Azərbaycanın uğurlarını görməməklə kor olan Avropa

RƏFİQƏ

Əminliklə deyə bilərik ki, bu gün Avropanın gözü kordur. “Avropa Parlamenti” adlı qurum da var ki, o, Qərbi korlar cəmiyyəti funksiyasını yerinə yetirir. Məsələn, Avropa Parlamenti bir milyonu görmür, amma bir neçə nəfəri görə bilir. Vidadini, Teymurxanı, Turalı, Xədicəni, Leylanı, İntiqamı və ... kimi satqın, əxlaqsız erməni xislətli mənəviyyətsizləri yaxşı görür. Amma Ermənistanın işğalçılıq siyasəti nəticəsində bir milyondan artıq azərbaycanlının doğma yurdundan didərgin düşdüyünü, onların yaxınlarının erməni qanıqlarını tərəfindən ən amansız üsullarla qətlə yetirdiyini görmür.

Avropa Parlamenti kor olmaqla yanaşı, həm də yaddaş zəifliyi deyilən skleroz xəstəliyinə düşər olub desək səhv etmirik. Daha bir misal - bir müddət öncə, Leyla Yunus, onun dalınca Arif Yunus, onun dalınca İntiqam Əliyev, onun da ardınca Xədicə İsmayil həbs edilərkən və onların qollarına qandal vurulan kimi bütün Qərb, o cümlədən, Avropa Parlamenti bağıraraq, boğazını yırtıdı...

Ölkəmiz haqqında “donos”lar əsasında müzakirələr keçirildi, qərarlar verildi. Maraqlıdır, görəsən, Avropa Parlamenti anlamırmı ki, onların bu müzakirə və qərarları, ümumiyyətlə, Azərbaycanı, özü də müstəqil Azərbaycanı haqq-ədalət yolundan döndərə bilməz?! Erməni lobbisinin və həmin lobbiyə qardaşlıq edən dırnaqarası azərbaycanlıların “əziyyəti” hesabına Azərbaycan haqqında qəbul olunan hər hansı bir qərara boyun əyəcəyimizi düşünür bunlar? Çünki Qərbin bəd-bəxt, onun-bunun cibinə baxıb siyasi korrupsiya törədən deputat elementləri anlamaq istəyirlər ki, Azərbaycana batmaq müşkül məsələdir?! Bunu da bilirlər. Ona görə də, daha da azğınlaşıp, daha da aqressivləşirlər.

Gəlin daha bir sual ətrafında fikirləşək - ecəba, Avropada daha çox rəpressiya var, yoxsa Azərbaycanda? Konkret dövlətlərə keçək. Əgər İngiltərə, Almaniya, Fransa, ABŞ və digər Avropa dövlətlərin hər birində 100-dən eskik siyasi dustaq varsa, onda haqlıdırlar. Əgər bu dövlətlərin hər birində hər il hüquq müdafiəçiləri və jurnalistlər həbs olunursa, öldürülmürsə, onda daha haqlıdırlar. Ancaq Azərbaycanda müxalifətçilərin heç biri siyasi mövqeyinə görə həbs olunmayıb. Fəqət, Avropa Parlamenti yenidən düşüb ortaya və bizə ağıl öyrətmək istəyir. Özü də kor və skleroz ola-ola! Bu gün avropalı deputatlar qanmağa məhkumdurlar ki, Azərbaycan Avropa qədər zəif deyil ki, vətəndaşlarımız siyasi mövqeyinə görə şərənib, həbs edilsin. Belədir, ya yox, cənab misterlər?

“Mehman Hüseynovdan öz məqsədləri üçün istifadə edirlər”

Xüsusi komanda ilə fəallaşan “5-ci kolon”un fəalları - Əli Kərimli, Cəmil Həsənlı, Gültəkin Hacıbəyli, Tofiq Yaqublu, Orduxan Teymurxan, Tural Sadıqlı və digərlərinin Mehman Hüseynovla bağlı yanaşması onların öz havadarlarının sifarişini yerinə yetirdiklərini bir daha təsdiq edir. Demokratiya və insan haqlarından dayanmadan danışan bu ünsürlərin belə əməlləri nəyin göstəricisidir və belələrinə qarşı cəmiyyət hansı mövqedə dayanmalıdır?

BAXCP sədrinin müavini, ictimai fəal Niyaməddin Orduxanlı bildirib ki, “5-ci kolon” təmsilçiləri ölkədə kaos, hərəc-mərclik yaratmaq üçün M.Hüseynovla bağlı belə “canfəşanlıq” nümayiş etdirirlər: “Bugünkü situasiya onu göstərir ki, baş verən proseslər heç də Mehman Hüseynovun hüquqlarının müdafiəsi ilə bağlı məsələ deyil. Prosesə start verən “5-ci kolon”un əsas məqsədi ölkədə siyasi canlanma yaratmaq və bu fonda da Əli Kərimli kimi radikalların öz siyasi məqsədlərini həyata keçirməkdən ibarətdir. Bu fonda da bütün situasiyanı sosial şəbəkələr üzərinə yönəldiblər. Həmin çirkin məqsədlərinə çatmaq üçün də Mehman Hüseynov onlar üçün bir vasitəyə, alətə çevrilib. Yəni, Mehman Hüseynov məsələsini qabartmaq və uydurmaqla ölkədə sabitliyin pozulmasına, kütləvi etiraz aksiyaları təşkil edilmə-

yə çalışırlar. Faktiki olaraq başladıkları şounun başlıca niyyəti məhz budur. Ona görə də indilikdə radikal müxalifət fəaliyyəti ni bu istiqamətdə qurub.

Burada konkret Mehman Hüseynov deyil, başqa bir “X” adam olsa da, sadəcə, Hüseynovdan öz çirkin məqsədləri naminə yararlanırlar. Düşünürəm ki, Mehman Hüseynovun qardaşı, Emin Hüseynov da bütün istiqaməti məqsədyönlü şəkildə məhz bu amilə doğru yönəldib. Bu yolla ölkənin ictimai-siyasi həyatında canlanma yaratmaq istəyirlər. Belə vəziyyətdə onların mitinq keçirmək arzusuna düşməsi də həmin məqamdan xəbər verir.

Fikrimcə, Emin Hüseynovun son dövrlər fəaliyyət istiqamətində söyüş ritorikasına qoşulması da bu mənada təsadüfi deyil. Son zamanlar belə ünsürlərin bu cür qeyri-etik davranışları, söyüş

kampaniyasını həyata keçirmələri də həmin məqsədlərinə xidmət edir. Bu mənada aydın görünür ki, proses öncədən planlaşdırılıb. Onlar bu prosesdən məqsədyönlü şəkildə istifadə etməklə, ölkədə xaos vəziyyətin, kütləvi narazılıq sindromunun yaranmasına nail olmaq istəyirlər ki, bu fonda da öz bəd niyyətlərini həyata keçirə bilsinlər. Konkret olaraq məqsədləri bundan ibarətdir”.

Həmsöhbətimiz onu da qeyd etdi ki, Azərbaycan xalqı heç zaman radikalları müdafiə etməyib, onların çirkin məqsədlərinin arxasında getməyib, yenə də müdafiə etməyəcək və getməyəcəklər: “Cəmiyyətimiz ölkədə baş verənləri doğru-düzgün təhlil etməyi bacarır. Azərbaycan xalqı kifayət qədər savadlı, yetkin bir xalqdır. Bu mənada ictimaiyyət də radikalların başladığı prosesdə siyasi məqsədlərinin nədən ibarət olduğunu gözəl bilir. Bu günə qədər radikallar

müxtəlif istiqamətdə bir çox layihələr həyata keçirməyə çalışıblar ki, yüz minlərlə insanın etirazına nail ola, onları küçələrə çıxara bilsinlər. Bu fonda da bütün fürsətlərdən istifadə edirlər ki, həmin çirkin istəklərinə çatsınlar. Ancaq heç bir halda buna nail olmayıblar, yenə də nail olmayacaqlar. Çünki cəmiyyətimiz artıq kimin kim olduğunu gözəl bilir. Onlar ölkədə sabitliyin pozulmasının hansı vəziyyətlərə gətirib çıxaracağını, anarxiyanın hökm sürəcəyini, qanunların işləməyəcəyi, özbaşınalığın baş alıb gedəcəyini, inkişaf prosesinin dayandırılacağını, ciddi problemlərlə üz-üzə qalacağımızı gözəl anlaşırlar.

Azərbaycan geopolitik baxımdan elə bir məkanda yerləşir ki, ətrafda düşmən ölkələr, dövlətimizi sevməyən qüvvələr var. Bu fonda Azərbaycana zərbə vurmaq üçün fürsət gözləyən güclər var. Ancaq Azərbaycan xalqı çox müdrik xalqdır. Onlar bütün baş verənlərin fərqiçindədirlər və ona görə də heç zaman imkan verməyəcəklər ki, ölkədə sabitlik pozulsun, müəyyən siyasi qüvvələr bundan istifadə edib qanunsuz yolla hakimiyyətə gələ bilsinlər. Xalqımız radikal mövqedə dayanıb, qısa hissələrlə yaşayan, hakimiyyətə gəlmək üçün qeyri-qanuni yollara belə əl atan siyasi qüvvələrə dəstək verməz və bundan sonra da verməyəcək”.

Feminist qadın hərəkatının ilkin adının haradan götürülməsi məsələsi də maraq doğurur. Feminizm (fransızca - femina, latınca femina - qadın) burjuva quruluşu çərçivəsində qadınlara kişilərlə bərabər hüquqlar verilməsi uğrunda mübarizə aparan ictimai hərəkatdır. Qeyd edək ki, "feminizm" termininin ixtiraçısı, ilk dəfə işlədən və "Qadının sosial vəziyyəti ictimai tərəqqinin meyarıdır" kəlamının müəllifi utopik sosializmin nümayəndəsi Şarl Furiyedir.

Sosial stratifikasiyada - cəmiyyətin ictimai təbəqə və qruplara bölgüsündə baş verən dəyişikliklər fərdin cinsdən asılı olan sosial statusunda, hüququnda böyük dəyişikliklərə gətirib çıxardı. Qərbdə özünü ilkin göstərən kapitalist münasibətləri və demokratik prinsiplərin inkişafı qadınların hüquq bərabərliyi məsələsini daha açıq şəkildə ortaya qoydu. Son otuz ildə feminist siyasi nəzəriyyə siyasi elmin ən perspektivli və orijinal cərəyanlarından birinə çevrilib. Onun tərəfdarları sosial başlanğıcı siyasiləşdirir və bununla əlaqədar olaraq küçədə, məktəbdə, iş yerində özünü bürüzə verən ailə, gender və seksual münasibətlər problemlərini siyasət sahəsinə aid edirlər. Müasir feminist nəzəriyyədən söhbət açarkən, feminizmin inkişaf tarixinə nəzər salmaq yerinə düşərdi. Qərbdə qadınların hüquq bərabərliyi uğrunda hərəkat XVIII yüzildə ortaya çıxdı. "Feminizm" adını alan bu hərəkat getdikcə fəallaşdı. Haqqında danışacağımız yeni dünyagörüşü, cəmiyyət və fərd həyatının yeni idrak situasinya olan gender bu hərəkatla vasitəsilə şəkildə bağlıdır. İndiki dövrdə feminizmi müxtəlif formalarda müəyyən edirlər. Çox zaman feminizm qadınların azadlıq uğrunda hərəkatının əsasında duran cinslərin bərabərliyi nəzəriyyəsi kimi anla-

cəmiyyətdə və ailədə asılı vəziyyəti heç də təbiətin qanunu deyil, yalnız kobud kişi qüvvəsinə tabe olmağın nəticəsidir. Beləliklə, bəzi hallarda qadınların cəmiyyətdəki rolunun kökündən dəyişməsinin labüdlüyü fikri səslənir. Lakin real qadın hərəkatı yalnız XVIII əsrdə Fransada Böyük Fransa inqilabı (1789), Şimali Amerikada isə istiqlaliyyət uğrunda mücadilə (1775-1783) başlanır. Feminist hüquqşünaslığı ilk dəfə ABŞ-da (feminist hərəkatı ilə eyni vaxtda) hələ Amerika inqilabı dövründə, qadınlara tam vətəndaşlıq hüquqları verilməsi tələbləri irəli sürülərək (1775), yaranmışdır. 1824-cü ildə Frensis Rayt İngiltərədən Amerikaya gəlir və burada qadın hüquqları və zənci köləliyinin ləğvi uğrunda mübarizə kampaniyası aparır. 1848-ci ildə Seneka Fol (Nyu-York ştatı) konfransında yarılmış qadınlara seçki hüququ verilməsi uğrunda Amerika Hərəkatı Qadın Hüquqları haqqında Bill işləyib hazırladı. ABŞ Konstitusiyasının qadınlara səsvermə hüququ verən onikinci düzəlişi 1920-ci ildə qüvvəyə mindi. Yeni ictimai təzahürün - qadınların siyasi hüquqlarının müdafiəsi hərəkatının baniləri fransalı Olimpiya de Quj, ingiltərəli Meri Uolstonkraft, amerikalı Abiqayl Adamsdır.

Feminizmin ilk sənədi 1790-cı ildə Olimpiya de Quj tərəfindən

ratlarından Avqust Babel 1879-cu ildə yazdığı "Qadın və sosializm" əsərində qadının vəziyyətinin cəmiyyətdəki münasibətlərdən asılı olduğunu qeyd edərək, göstərirdi ki, onun köləlikdən, təhkimçilikdən azad olması yalnız sosializmdə mümkün olacaqdı. O, bu əsərində maltuziantçılıq çox kəskin tənqid etmişdir. Maltuziantçılıq nəzəriyyəsinin banisi ingilis iqtisadçı və ruhanisi T.Maltusdur. Maltus cəmiyyətin inkişafındakı əkslikləri kapitalist quruluşunun sosial şərtləri ilə yox, təbiətin əbədi qanunları ilə izah etməyə çalışırdı. Əhalinin artımında bioloji amillərə yer verən Maltus özünəməxsus "təbiət qanunu" formalaşdırıb ki, bu qanuna əsasən, əhali həndəsi inkişaf artımı tendensiyasına malikdir, mövcud olmaq vasitələri isə, yalnız riyazi silsilə ilə arta bilər. Ümumiyyətlə, birinci dövr iştirakçıların sayca azlığı və mütəşəkkilliyin zəifliyi ilə fərqlənir.

Samir Mustafayev daha sonra yazır: "XX yüzilin 60-cı illərindən beynəlxalq feminizm hərəkatı yenedən fəallaşdı. Kişi və qadın qarşılıqlı münasibətlərində, qadınların sosial statusunda və sosial rolunda dəyişiklik daha kəskin şəkildə Qərb ölkələrində özünü göstərdi. XX yüzilin 60-cı illərində ABŞ-da və bir sıra Qərbi Avropa ölkələrində tələbə etiraz hərəkatı genişləndi. Bu solçu etiraz hərəkatında radikal və ya inqilabi feminizm ortaya çıxdı. Beləliklə, Qərbdə feminizm hərəkatının "ikinci dalğa"sı başlanmış oldu. Bu dövr İkinci Dünya müharibəsinə qədər davam etmişdir və bir sıra ölkələrdə çoxsaylı feminist təşkilatlarının yarılməsi ilə səciyyələnir. Bu dövrdə qadınlara sosial bərabərliyi təmin edən və siyasi fəaliyyətə yol açan seçki hüquqlarının verilməsi

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

KAPİTALİZMDƏ FEMİNİST QADIN HƏRƏKATI

şılır. Lakin daha çox onu geniş şəkildə - cinslərin hüquq bərabərliyi təsəvvürlərinə əsaslanan qadın hüquqlarının müdafiəsi üzrə müxtəlif hərəkatlar kimi izah edirlər (bu halda, termin qadın hərəkatının sinonimi kimi işlədilə bilər). Feminizm qadınlara verilən ictimai qiymətləndirmədə ədalətsizliyin olmasının qəbul edilməsi anlamından meydana çıxmışdır. O, qadınların sıxışdırılmasının əsaslarını və səviyyələrini təhlil edərək, onların azadlığına nail olmağa çalışır. Axırıncı heç də, birmənalı şəkildə, başa düşülmür. Beləliklə, qadın tədqiqatları, qadın tarixi və feminizmin əsas nəzəriyyələrini təhlil edərək, qadın hərəkatı - "femin etirazı"nın üç mərhələsini görürük.

Samir Mustafayev il fikrincə, feminizmin ilk dalğası XVIII əsr - XIX əsrin birinci yarısına təsadüf edir. Onun əsas məzmunu cinslərin hüquq bərabərliyinə nail olmaq uğrunda mübarizədən ibarətdir. Bir sıra yazılarda, o cümlədən, Pulen de Lya Barrın "iki cinsin hüquq bərabərliyi haqqında" (1673) əsərində qadınların azadlığı məsələsi qaldırılır. Pulen de Lya Barr hesab edirdi ki, qadın

yazılan "Qadınların və qadın vətəndaşların Beyannaməsi"dir. Fransa inqilabının şüarları - azadlıq, bərabərlik və qardaşlıq - qadınların bərabər hüquqluğa cəhdlərini bir qədər də fəallaşdırdı. Bununla yanaşı, bütün insanların təbii, bölünməz hüquqa malik olduqlarını elan etmiş "İnsan və Vətəndaşların Hüquq Beyannaməsi" faktiki olaraq, kişilərin hüquqları haqqında bəyannamə idi. Təsədüfi deyil ki, Olimpiya de Quj 1792-ci ildə qadınların vətəndaşlıq və seçki hüququ və dövlət postlarına təyin olunma imkanları verilməsi haqda tələblər göstərilməmiş "Qadın və Vətəndaşların Hüquq Beyannaməsi"ni yazdı və bunun əks-sədəsi kimi qadın təşkilatları və klublar yarandı. Lakin bunlar tezliklə Konvent tərəfindən qadağan olundu. Olimpiya de Quj isə edam edildi. Bununla belə, elə həmin il - 1792-ci ildə Meri Uolstonkraft İngiltərədə "Qadınların təbəliyi haqqında", Teodor fon Qippel isə Almaniya "Qadınların vətəndaşlıq vəziyyətinin yaxşılaşdırılması barədə" kitablarını nəşr etdirdilər. Bu şəkildə əsərlərin yaranması həmin dövr üçün təsadüfi olmamışdır. Alman sosial-demok-

haqqında fikirlər söylənilir. Həmin dövrün nümayəndələri sosial-iqtisadi və hüquqi islahatlar vasitəsilə cinslərin bərabərliyinin təmin edilməsi tələbini irəli sürürlər. Söhbət artıq tək təbii hüquqlardan deyil, qadınların sosial (əmək, təhsil, azadlıq) hüquqlarından gedir. Nəzəri özlü feminizmin mövqeyini get-gedə möhkəmləndirirdi. O, forma və məzmunca müxtəlif-çəşidli olur. XX əsrin əvvəllərində sufrajist və sosial qadınlar, liberal və radikal feministlər, xristian qadın xeyriyyəçi cəmiyyətləri fəaliyyət göstərirdi. 1888-ci ildə Qadınların Beynəlxalq Şurası yaradıldı. XX əsrin əvvəllərində bu təşkilata ABŞ, Böyük Britaniya, Avstraliya, Norveç, Niderland kimi ölkələr üzv olur. 1904-cü ildə Qadınların hüquqları naminə Beynəlxalq Alyans (müasir adı: Bərabər Hüquqlar və Vəzifələr Tərəfdarı olan Qadınların Beynəlxalq Alyansı) fəaliyyətə başlayır. 1925-ci ildə "Qadın Təşkilatının Birləşmiş Daimi Komitəsi (1934-cü ildən Beynəlxalq Qadın Təşkilatlarının Əlaqə Komitəsi) yaradılır. Qadınlar tədricən öz tələblərinə nail olurlar. Bu dalğanın ən fəal və görkəmli təmsilçiləri sufrajistlər - qadınların kişilərlə bərabər

seçki hüququ uğrunda mübarizə edənlər idi. Bu dövrdəki qadın hərəkatı liberal feminizm kimi xarakterizə olunur. Liberal feminizmin qarşısında duran başlıca məsələ qadınların kişilərlə bərabər siyasi hüquqa nail olmasını təmin etmək idi. XX yüzildə həm fərd, həm də cəmiyyət həyatında baş verən mühüm sosial-mədəni dəyişikliklər kişi və qadın qarşılıqlı münasibətləri haqqında təsəvvürlərdə öz əksini tapdı. Belə ki, müxtəlif cəmiyyətlərdə kişi və qadın "məhiyyəti" haqqında təsəvvürlərdə bu və ya digər dərəcədə dəyişikliklər özünü göstərdi. Qadınların istər ailə, istərsə də sosial sahədə durumu xeyli dərəcədə dəyişdi və qadınlar yeni status - rol qazandılar. Artıq qadınların kişidən keçmiş asılılığı öz mütləq xarakterini itirdi. Beləliklə, qadınların sosial roluna, cəmiyyət və ailədəki yerinə dair bir çox sabitləşmiş təsəvvürlər - stereotiplər dəyişdi, hətta bəzisi ortadan qaldı. Bu dövrdə cins probleminə fəlsəfi yanaşmada da dəyişiklik özünü göstərdi. XX yüzildə feminizm hərəkatı kontekstində cins probleminə iki başlıca yanaşma - essensialist və konstruktivist yanaşma müəyyənləşdi. Birinci yanaşma feminizmin birinci mərhələsinə, ikinci

isə müasir feminizmə xarakterikdir. Essensialist baxışa görə, özünü sosial münasibətlərin bütün səviyyələrində göstərən cinsi təbəqələşmə (diferensiasiya) kişi və qadınların əzəli bioloji fərqiindən irəli gəlir; konstruktivist və ya mədəni relyativist baxışa görə isə, cinslər arasındakı bioloji fərqlər nəzərə alınmaqla, yenə də cinsliyin və cinsiyyət fərqlərinin bütün sahələrində, kişi və qadın davranışlarındakı fərqlərin, "kişiliyin" və "qadınliq"ın müəyyənləşməsinin başlıca səbəbini izah etmək idi. Yəni hər iki baxış cəmiyyət həyatının bütün sahələrində kişi və qadın qavrayışındakı fərqlərin müəyyənləşməsinə təbiətinmi, mədəniyyətinmi, başqa sözlə desək, bioloji cins fərqiindənmi, yoxsa sosial-mədəni prosesinmi başlıca səbəb kimi çıxış etdiyinə cavab axtarırdı."

Vahid Öməröv,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Diyetoloqlar: Bulyon sağlamlıq üçün ən faydalı yeməkdir

Diyetoloqlar bulyonu sağlamlıq üçün ən faydalı yemək hesab edirlər. Söhbət bulyonun yüngül növündən gedir. Çünki orqanizm onu asanlıqla həzm edir. AZƏRTAC xəbər verir ki, mütəxəssislər bulyonun tərkibindəki faydalı maddələrin balıq və ya ət həzminədən daha asan olduğunu bildirlər. Bulyon mədə-bağırsağ yollarına zərər vermədən rahat yeyilir, heç bir diskomfort yaratmır. Diyetoloqlar toyuq və ya hind toyuğu əti ilə bişirilmiş bulyonu daha çox tövsiyə edirlər.

olanlar əsasən balıq və toyuq əti, həftədə bir-iki dəfə yağsız mal əti və meyvə-tərəvəzlərlə qidalanmalıdırlar.

Ürək xəstəliklərindən qorunmaq üçün "sağlamlıq düsturu"

Ürək xəstəliklərindən uzaq olmaq üçün əsas prinsip sağlam və düzgün qidalanma üsuludur. Onun əsas prinsipi heyvani yağlardan imtina, mümkün olduğu qədər xörəkləri zeytun yağıyla hazırlamaq, rasionda qoyun ətinə azaltmaq, xolesterinlə zəngin qidalardan uzaq olmaqdan ibarətdir. Ürəyində problemi

olanlar əsasən balıq və toyuq əti, həftədə bir-iki dəfə yağsız mal əti və meyvə-tərəvəzlərlə qidalanmalıdırlar.

Bu sözləri Respublika Neyrocərrahiyyə Xəstəxanasının həkim-kardioloqu Nərgiz Məmmədova AZƏRTAC-a deyib. O, xəstəliyin profilaktikası barədə bunları söyləyib: "Hər gün azı 45 dəqiqə idman etmək lazımdır. Əslində bu, ən az həddir. Daha yaxşı olar ki, nə qədər vaxt varsa, bir-iki saat idman edilsin. Əgər hər gün vaxt yoxdursa, ən azı 5 gün, gün ərzində yarım saat idman edilməlidir. İdmanı nə vaxt etmək barədə xüsusi qayda olmasa da, səhərlər idman etmək məsləhət görülür, çünki əsas etibarilə ürək problemləri və ani hipertonik krizlər səhər saatlarında olur. Axşam yeməyindən 2 saat əvvəl, diabet xəstələrinə axşam yeməyindən 2 saat sonra idman etmək tövsiyə olunur.

Piyada gəzmək çox faydalıdır, amma aktiv sürətlə gəzmək məsləhətdir. Qaçaraq deyil, iri addımlarla addımlamaq daha faydalıdır. Hərəkət zamanı döş sümüyü arxasında ağırları olmayan və 45 yaşından aşağı olanlar müəyyən qədər idman edə bilərlər.

Hərəkət zamanı döş sümüyü arxasında ağırları, sıxılma hissi olan və ümumiyyətlə 45 yaşdan yuxarı olanlar idman etməyə başlamazdan əvvəl mütləq həkim müayinəsindən keçməlidirlər. Çünki ürək damarlarında problemi olanlar idman edərkən infarkt və ya ani ölüm keçirə bilərlər. Bunu mütləq nəzərə almaq lazımdır".

Həkim-kardioloq qidalanma barədə də xəbərdarlıq edib: "Yemək zamanı duzun miqdarını bilmək çox vacib məsələdir. Duza olan gündəlik tələbat 6 qramdır və onun bir hissəsi çörəklə qəbul edilir. Çox çörək yedikdə qəbul edilən duzun miqdarı da artır. Eyni zamanda konserv və bütün hazır yeməklərin tərkibində duz var. Ona görə də ilk növbədə, duzu qidadan çıxarmağa çalışmaq lazımdır. Qan təzyiqi varsa duz qəbulunu daha da azaltmaq, gün ərzində 2-3 qram qəbul etmək məsləhətdir. Çoxlu duz qəbul etmək qan təzyiqinin yüksəlməsinə səbəb olan ən başlıca amillərdəndir".

Xorvatiya yığmasında itki -millimizlə oyunu buraxacaq

AÇ-2020-nin seçmə mərhələsində ilk oyununu millimizə qarşı keçirəcək Xorvatiya yığması görüşə ciddi itki ilə çıxacaq. Qol.az xəbər verir ki, UEFA komandasının aparıcı üzvlərindən olan Deyan Lovreni bir oyunluq cəzalandırıb. Buna səbəb "Liverpool"lu müdafiəçinin Millətlər Liqasının qrup mərhələsinin sonuncu turunda evdə İspaniyaya 3:2 hesabı ilə məğlub etdikləri görüşün ardından sosial şəbəkədə rəqib oyunçuları təhqir etməsi olub. Qeyd edək ki, Xorvatiya martın 21-də öz meydanında millimizlə qarşılaşacaq.

ELAN

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Riyaziyyat müəllimliyi ixtisası üzrə II kurs tələbəsi Allahverdiyeva Lələ Yaşar qızının adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnəmə: № 022492

<http://www.ses-news.az>

<http://www.sesqazeti.az>

E-mail: ses@sia.az

Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnilir.

"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur

Qəzetdə AzərTAc, SİA və AZADİFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet bazar və bazar ertəsindən başqa hər gün nəşr olunur

Tiraj: 5500

SƏS

Son səhifə

12 yanvar

Paracüdo üzrə Bakıda keçiriləcək Qran-Pride 43 ölkənin təmsilçiləri mübarizə aparacaqlar

Mayın 13-14-də Bakıda Beynəlxalq Gözdən Əlillər İdman Federasiyasının (IBSA) paracüdo üzrə Qran-Pride yarışları keçiriləcək. Azərbaycan paytaxtında ilk dəfə keçiriləcək bu mötəbər yarışda 43 ölkədən 250 idmançı iştirak edəcək. Qran-Pride qalib gələn idmançılar 2020-ci ildə Tokioda keçiriləcək XVI Yay Paralimpiya Oyunlarına lisenziya xarakterli reyting xalları qazanacaqlar.

Turnirdə kişilər 60, 66, 73, 81, 90, 100 və 100 kiloqramdan yuxarı, qadınlar isə 48, 52, 57, 63, 70 və 70 kiloqramdan yuxarı çəki dərəcələrində mübarizə aparacaqlar. Qaliblərə təqdim olunacaq medalların nümunələri artıq təsdiqlənib.

Qran-Pride iştirak edəcək paracüdo üzrə milli komandamızın tərkibi fevralda keçiriləcək respublika çempionatının nəticələrindən sonra müəyyən oluna bilər.

Velosiped tariximizdə ilk: İki idmançımız İsveçrəyə yollanır

Azərbaycan Velosiped İdmanı Federasiyası (AzVİF) və Beynəlxalq Velosipedçilər İttifaqı (UCI) arasında şose velosipedi üzrə U-23 yığma komandamızın üzvləri Musa Mikayılova və Kərim Şirəliyevin İsveçrənin Eql şəhərində yerləşən Dünya Velosiped Mərkəzində 6 aylıq təcrübə keçməsi barədə razılıq əldə olunub. AzVİF-dən bildiriblər ki, idmançılarımız yanvarın 15-dən etibarən 6 ay müddətində burada hazırlıq proseslərində iştirak edəcək və Dünya Velosiped Mərkəzinin yeni formalaşdırılmış komandasının heyətində yarışlara qatılmaqla öz ustalıqlarını artıracaqlar.

"Bavariya" ŞOKDA: Riberi zədələndi!

"Bavariya"nın futbolçularından Frank Riberi zədələndi. Klubun saytında yer alan xəbərə görə, 35 yaşlı yarımmüdafiəçi Münhen təmsilçisinin məşqində xəsarət alıb. Almaniya mətbuatı onun yaşıl meydanlara 2 həftədən sonra qayıdacağını yazıb. Qeyd edək ki, fransalı futbolçu bu mövsüm Bundesliqada 14 oyuna 4 qol vurub.

Tomas Müller "Liverpool" ilə oyunda meydana çıxa bilməyəcək

"Bavariya" futbol klubunun hücumçusu Tomas Müller UEFA Çempionlar Liqasının pley-off mərhələsi "Liverpool" komandasına qarşı oyunda meydana çıxa bilməyəcək. Bu barədə klubun mətbuat xidməti məlumat yayıb.

Buna səbəb 29 yaşlı hücumçunun UEFA Çempionlar Liqasının qrup mərhələsinin altıncı turunda Hollandiyanın "Ajaks" komandası ilə görüşün 75-ci dəqiqəsində Nikolas Talyafikoya qarşı kobud oyuna görə hakim tərəfindən birbaşa qırmızı vərəqə ilə cəzalandırılması olub.

Qeyd edək ki, UEFA Çempionlar Liqasının səkkizdəbir final mərhələsi çərçivəsində "Bavariya" - "Liverpool" görüşü fevralın 20-də, cavab qarşılaşması isə martın 14-də oynanılacaq.